

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 8/2017

Cena \$ 2.50

AUGUST 2017

Chrám Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci

Přesněji klášterní kostel Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci u Kutné Hory - byl konventním chrámem nejstaršího cisterciáckého opatství v Čechách. Klášter v Sedlci byl založen v roce 1142 velmožem Miroslavem z Markvartic jako první tohoto řádu v českých zemích. Bylo to pouhých 44 let po vzniku cisterciáckého řádu založeného sv. Robertem v roce 1098, kdy vznikl první klášter tzv. reformovaných benediktinů v Cîteaux ve Francii. Do Sedlce přišel konvent mnichů z opatství Waldsassen v Bavorsku (u českých hranic nedaleko Chebu). Klášter v Sedlci byl podle legendy založen na popud olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka. Příběh vypráví, že když v těch místech olomoucký biskup během své cesty mezi Olomoucí a Prahou nocoval, zjevil se mu ve snu anděl, který mu ukázal mnichy oděné v bílém rouchu a přikázal mu, aby zde nechal postavit klášter a pojmenoval jej podle sedla pod svou hlavou, které mu sloužilo jako polštář. Tak sem byli povoláni mniši, kteří nosili bílý hábit s černým škapulířem - cisterciáci.

V neklidných letech po smrti Přemysla Otakara II. († 1278) se klášter v Sedlci ocitl v tak těžké situaci, že se uvažovalo o jeho zrušení. V této době byl 1282 do jeho čela postaven nový opat Heidenreich, za něhož klášter zažil dobu svého největšího rozkvětu i velké stavební aktivity. Hlavním zdrojem hospodářské prosperity sedleckého kláštera se tehdy stal velký rozvoj těžby stříbrné rudy na území, které mu náleželo. Opat Heidenreich se pak stal předním rádcem a důvěrníkem krále Václava II.

V této době byla v Sedlci na místě původního románského chrámu v letech 1290-1320 vystavěna nová gotická dnes pětilodní bazilika s trojlodním transeptem, katedrálím polygonálním chórem s ochozem a věncem kaplí. Velmi výrazná je hlavní loď, která je nad boční lodě zřetelně vyvýšena. Celková délka chrámu činí 87 metrů.

Letecký snímek chrámu a kláštera v Sedlci

Jméno stavitele sedleckého chrámu nám není známo, ale je jisté, že byl dobře obeznán s francouzskými a německými katedrálními stavbami. Zároveň při stavbě zcela respektoval zásady cisterciácké architektury. Chrám, na rozdíl od jiných katedrálních staveb, nemá triforium, dvojvěžové průčelí ani vnější opěrný systém. Nový chrám byl zcela dostavěn během třiceti let. Stal se první stavbou katedrálního typu a zároveň největší církevní stavbou na území Čech a Moravy. Bohužel se nám tato mohutná kamenná stavba raně gotického slohu ve tvaru latinského kříže ve své původní podobě nedochovala, neboť v roce 1421 byl zdejší cisterciácký klášter i chrám vyplněn a vypálen husitským vojskem. V troskách pak zůstal chrám 279 let. I přes svůj žalostný stav však působila stavba natolik monumentálně, že v roce 1681 byla označena jako „Splendissima basilica“ - nejkvostnější bazilika.

K obnově chrámu došlo za opata Jindřicha Snopka (opatem 1685-1709). Architektem první etapy obnovy zahájené v roce 1700 byl Pavel Ignác Bayer z Jihlavy, který provedl statické zajištění a přisuzuje se mu i koncepce pětilodního uspořádání chrámu. Nástupcem Bayerovým se stal geniální stavitel Jan Blažej Santini - Aichel (*1677 +1723), který realizoval na sedleckém chrámu své ideje barokní gotiky. Jeho dílem je originální řešení hlavního průčelí s předsíní a celková jedinečná úprava chrámového vnitřku s mimořádně působivou klenbou hlavní lodi, presbytáře a ramen příčné lodi. Santini do stavby také vetkl světově unikátní stavební prvky - samonosnou klenbu zvanou česká placka a samonosné točité schodiště. Sochařské práce provedl Matěj Václav Jäckel (*1655 +1738). Většina originálů těchto soch je nyní umístěna v prostoru chrámu. Obnovený chrám byl v roce 1708 vysvěcen.

Období obnovené prosperity však netrvalo dlouho. Za necelých osmdesát let po obnově, v období panování císaře Josefa II., byl v roce 1784 sedlecký klášter zrušen a jeho majetek dán do dražby. Z chrámu se stalo skladiště mouky a v budovách kláštera byla v roce 1812 zřízena tabáková továrna, která je zde dosud. V současnosti je továrna majetkem koncernu Philip Morris.

Chrám byl vrácen k církevnímu užívání, jako farní kostel, v roce 1806.

V letech 2001 - 2009 proběhla rozsáhlá rekonstrukce tohoto nádherného chrámu. Již v roce 1995 byl chrám zapsán do seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Posléze byla stavba zařazena do Programu

Uchvatná klenba v křížení hlavní lodi a transeptu

záchranu architektonického dědictví České republiky. Kromě statického zajištění, které bylo stěžejní, bylo provedeno mnoho dalších prací tesařských, klempířských, kamenických, restaurace omítek i výmalby a také rekonstrukce interiéru. Celkem bylo během osmi let proinvestováno přes 70 milionů korun, z toho více než 30 milionů korun z prostředků farnosti Kutná Hora - Sedlec.

Na podzim roku 2009 se uzavřel cyklus 300 let obnovy tohoto kostela a 24. října 2009 byl chrám Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci znovu vysvěcen tehdy biskupem královéhradeckým Dominikem Dukou a konají se zde pravidelné bohoslužby i prohlídky s odborným výkladem.

V chrámu najdeme vzácné umělecké památky, např. obrazy Petra Brandla, Michaela Leopolda Willmanna, Jana Kryštofa Lišky aj. Chrám má přístupné první podkroví, jímž je možné projít až na kůr západního průčelí, což dává ojedinělou možnost obdivovat dílo starých řemeslníků. Chrátová pokladnice ukrývá jeden z nejvýznamnějších klenotů střední Evropy - originál Sedlecké monstrance. Podle posledních poznatků se jedná o jednu z nejstarších dochovaných gotických monstrancí na světě. Podle posledních poznatků se jedná o nejstarší dochovanou gotickou monstranci na světě - vyrobenou před rokem 1400 v parléfovském stylu - skvost, který by si návštěvník katedrály neměl nechat ujít. Nejen pro školy je určen kinosál, v němž je možné zhlédnout 9 min. animovanou historii sedleckého kláštera. Pokladnici a kinosál lze navštívit v rámci speciálního vnitřního prohlídkového okruhu.

Foto na titulní straně:

Chrám Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci

Nanebevzetí Panny Marie

Zdrávas, Maria Panno,
nebeská Královno,
od Boha Pána
korunovaná.
Proto blahoslavená,
nad anděly vznešená
sluješ, ó slavná Maria.

Zdrávas, Maria Panno,
Boha Otce dcero,
on tě vyvolil,
slávou ozdobil.
Proto blahoslavená,
nad svaté oslavená
sluješ, ó svatá Maria.

Zdrávas, Maria Panno,
Boha Syna Matko,
tys ho zplodila,
na svět zrodila.
Proto blahoslavená,
nad ženy zvelebená
sluješ, ó šťastná Maria.

Zdrávas, Maria Panno,
nás hříšných obrano,
choti milého
Ducha svatého.
Proto blahoslavená,
nad panny vyvolená
sluješ, ó čistá Maria.

Zdrávas, Maria Panno,
jasná nebes bráno,
skrz tě prochází,
kdo v nebe vchází.
Proto blahoslavená,
tvým sluhům otevřená
sluješ, ó dobrá Maria.

*Hymnus k nešporám
ze slavnosti Nanebevzetí Panny Marie*

MODLITBA

Všemohoucí, věčný Bože,
Tys vyvolil svou pokornou služebnici Pannu Marii
za Matku svého jednorozeného Syna,
a pro jeho zásluhy jsi dovršil její vykoupení
a korunovals ji nebeskou slávou;
na její přímlovu doved' do nebeské slávy i nás.
Prosíme o to skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána,
neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého
žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.

LITURGICKÁ ČTENÍ

Nanebevzetí Panny Marie - 15.srpna 2017

1.ČTENÍ - Zj 11, 19a; 12, 1.3-6a. 10ab

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Boží chrám v nebi se otevřel a ukázala se v něm archa jeho úmluvy. Pak se objevilo na nebi velké znamení: žena oděná sluncem, s měsícem pod nohama a s korunou z dvanácti hvězd kolem hlavy. Potom se objevilo na nebi další znamení: veliký ohnivě rudý drak se sedmi hlavami a deseti rohy a na každé hlavě měl čelenku. Ocasem smetl třetinu hvězd z nebe a svrhl je na zem. Ten drak se postavil před ženu, která měla родit, aby pohltit její dítě, jakmile ho porodí. A porodila syna, chlapce, toho, který má vládnout všem národům železným prutem. Avšak její dítě bylo uchváčeno do nebe k Bohu, k jeho trůnu. Žena pak uprchla na poušť, kde měla místo připravené od Boha. Tu jsem uslyšel hlasité volání v nebi: „Od nynějška patří vítězství, moc a královská vláda našemu Bohu a panování jeho Pomazanému.“

2.ČTENÍ - 1 Kor 15, 20-27a

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korintánům.

Bratři! Kristus vstal z mrtvých, a to jako první z těch, kteří zesnuli. Protože smrt přišla skrze člověka, přijde skrze člověka také vzkříšení mrtvých. Jako totiž pro spojení s Adamem všichni propadli smrti, tak pro svoje spojení s Kristem všichni budou povoláni k životu. Ale každý v tom pořadí, jaké mu patří: na prvním místě je Kristus, pak ti, kteří jsou Kristovi, až přijde. Potom nastane konec, až odevzdá své království Bohu a Otcí a až zlomí vládu všech možných knížat, mocností a sil. On totiž musí kralovat, 'dokud mu Bůh nepoloží všechny jeho nepřátele k nohám'. Jako poslední nepřítel pak bude zničena smrt. 'Všechno' totiž Bůh 'podřídil pod jeho nohy'.

EVANGELIUM - Lk 1, 39-56

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

V těch dnech se Maria vydala na cestu a spěchala do jednoho judského města v horách. Vešla do Zachariášova domu a pozdravila Alžbětu. Jakmile Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, dítě se radostně pohnulo v jejím lůně. Alžběta byla naplněna Duchem svatým a zvolala mocným hlasem: „Požehnaná jsi mezi ženami a požehnaný plod života tvého! Jak jsem si zasloužila, že matka mého Pána přišla ke mně? Vždyť jakmile zazněl tvůj pozdrav v mých uších, dítě se živě a radostně pohnulo v mém lůně. Blahoslavená, která jsi uvěřila, že se splní to, co ti bylo řečeno od Pána!“ Maria řekla: „Velebí má duše Hospodina a můj duch jásá v Bohu, mém spasiteli, neboť shlédli na svou nepatrnou služebnici. Od této chvíle mě budou blahoslavovat všechna pokolení, že mi učinil veliké věci ten, který je mocný. Jeho jméno je svaté a jeho milosrdenství trvá od pokolení do pokolení k těm, kdo se ho bojí. Mocně zasáhl svým ramenem, rozptýlil ty, kdo v srdci smýšlejí pyšně. Mocně sesadil z trůnu a ponížil povýšil, hladově nasýtil dobrými věcmi a bohatě propustil s prázdnou. Ujal se svého služebníka Izraele, pamatoval na své milosrdenství, jak slíbil našim předkům, Abrahámovi a jeho potomkům navěky.“ Maria zůstala u Alžběty asi tři měsíce a pak se vrátila domů.

20.neděle v mezidobí - 20.srpna 2017

1. ČTENÍ - Iz 56, 1.6-7

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Tak praví Hospodin: „Šetřte práva a jednejte podle spravedlnosti, neboť se již blíží má spása, již se ukáže má spravedlnost. Cizince, kteří lnou k Hospodinu tím, že mu slouží a milují jeho jméno, že jsou jeho služebníky, a všechny, kteří zachovávají sobotu bez znesvěcení a lpí na mé smlouvě, ty přivedu na svou svatou horu a dám jim radost ve svém domě modlitby. Jejich celopaly a žertvy mi budou potěšením na oltáři; neboť můj dům se bude nazývat domem modlitby pro všechny národy.“

2. ČTENÍ - Řím 11, 13-15. 29-32

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Vám, bývalým pohanům, říkám: Já jako apoštol pohanů vykonávám svou službu s velkou pečlivostí. Chtěl bych tím vzbudit žárlivost u svých krajanů a aspoň některé z nich zachránit. To, že byli vyloučeni, přineslo světu smíření s Bohem. Co teprve bude znamenat, až budou znova přijati? To bude úplné vzkříšení z mrtvých! Když totiž Bůh někomu něco daruje nebo když někoho povolá, je to neodvolatelné. Vy jste se kdysi chovali k Bohu odmítavě, ale nyní se vám dostalo milosrdenství, protože oni odmítli přijmout viru. Stejně tak se oni chovají nyní odmítavě, protože vám se dostává milosrdenství, aby se ho potom dostalo také jim. Bůh totiž dopustil, že všichni upadli do neposlušnosti, aby všem prokázal milosrdenství.

EVANGELIUM - Mt 15, 21-28

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš odešel z Genezareta a odebral se do tyrského a sidónského kraje. A tu z toho kraje vyšla jedna kananejská žena a křičela: „Smiluj se nade mnou, Pane, synu Davidův! Moje dcera je krutě posedlá.“ Ale on ji neodpověděl ani slovo. Jeho učedníci k němu přistoupili a prosili ho: „Pošli ji pryč, vždyť za námi křičí.“ Odpověděl: „Jsem poslán jen k ztraceným ovčím domu izraelského.“ Ona mezitím přišla, klaněla se mu a prosila: „Pane, pomoz mi!“ On ji však odpověděl: „Není správné vzít chléb dětem a hodit ho psíkům.“ Ona řekla: „Ovšem, Pane, jenže i psi se živí kousky, které padají se stolu jejich pánů.“ Nato ji řekl Ježíš: „Ženo, jak veliká je tvá víra! Staň se, jak si přeješ.“ A od té chvíle byla její dcera zdravá.

21.neděle v mezidobí - 27.srpna 2017

1. ČTENÍ - Iz 22, 19-23

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Toto praví Hospodin Sebnovi, správci královského paláce: „Vyzenu tě z tvého místa, z tvého úřadu tě svrhnu. Pak povolám svého služebníka Eljakima, syna Chilkijáhova, obléknu mu tvou řízu, přepášu ho tvým pásem; tvou moc mu předám do ruky. Bude otcem obyvatelstvu Jeruzaléma a Judovu domu. Na jeho rameno položím klíč od Davidova domu; když otevře, nikdo nezavře, když zavře, nikdo neotevře. Zarazím ho jako hřeb na pevné místo, pro svůj rod zaslouží čestné křeslo.“

2. ČTENÍ - Řím 11, 33-36

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

O, jak bezedná je Boží štědrost, moudrost i poznání! Jak nepropronutelná jsou jeho rozhodnutí a neprobádatelné způsoby jeho jednání! Neboť 'kdo pochopí myšlení Páně? Kdo mu byl rádcem? Dal mu někdo dříve něco, aby se mu to muselo oplácet?' Vždyť od něho, skrze něho a pro něho je všechno. Jemu buď sláva navěky! Amen.

EVANGELIUM - Mt 16, 13-20

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když Ježíš přišel do kraje u Césareje Filipovy, zeptal se svých učedníků: „Za koho lidé pokládají Syna člověka?“ Odpověděli: „Jedni za Jana Křtitele, druzí za Eliáše, jiní za Jeremiáše nebo za jednoho z proroků.“ Řekl jim: „A za koho mě pokládáte vy?“ Šimon Petr odpověděl: „Ty jsi Mesiáš, Syn živého Boha!“ Ježíš mu na to řekl: „Blahoslavený jsi, Šimone, synu Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale můj nebeský Otec. A já ti říkám: Ty jsi Petr - Skála - a na té skále zbuduji svou církev a pekelné mocnosti ji nepřemohou. Tobě dám klíče od nebeského království; co svážeš na zemi, bude svázáno na nebi, a co rozvážeš na zemi, bude rozvázáno na nebi.“ Potom důtklivě přikázal učedníkům, aby nikomu neříkali, že je Mesiáš.

22. neděle v mezidobí - 3. září 2017

1. ČTENÍ - Jer 20, 7-9

Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

Svedl jsi mě, Hospodine, a dal jsem se svěst; byl jsi silnější než já a přemohl mě! Celý den jsem na posměch, všichni se mi vysmívají. Kdykoli mluvím, musím křičet, ohlašovat násilí a zpuštění; Hospodinovo slovo se mi stalo pohanou a posměchem po celý den. Řekl jsem si: „Nebudu se již o něho starat, nebudu již mluvit jeho jménem.“ Tu se Hospodinovo slovo stalo v mém nitru hořícím ohněm, zavřeným v mých kostech; snažil jsem se ho snést, ale nebylo to možné.

2. ČTENÍ - Řím 12, 1-2

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Pro Boží milosrdenství vás, bratři, vybízím: přinášejte sami sebe v obětí živou, svatou a Bohu milou! To ať je vaše duchovní bohoslužba. A nepřizpůsobujte se už tomuto světu, ale změňte se a obnovte svoje smýšlení, abyste dovedli rozeznat, co je vůle Boží, co je dobré, bohubilé a dokonalé.

EVANGELIUM - Mt 16, 21-27

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš začal svým učedníkům naznačovat, že bude muset jít do Jeruzaléma, mnoho trpět od starších, velekněží a učitelů Zákona, že bude zabit a třetího dne, že bude vzkříšen. Petr si ho vzal stranou a začal mu to rozmlouvat: „Bůh uchovej, Pane! To se ti nikdy nestane!“ On se však obrátil a řekl Petrovi: „Jdi mi z očí, sáthane! Pohoršuješ mě, neboť nemáš na mysli věci božské, ale lidské!“ Tehdy řekl Ježíš svým učedníkům: „Kdo chce jít za mnou, zapře sám sebe, vezme svůj kříž a následuje mě! Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mne ztratí, nalezne ho. Neboť co prospěje člověku, když získá celý svět, ale

ztratí svou duši? Nebo jakou dá člověk náhradu za svou duši? Syn člověka přijde ve slávě svého Otce se svými anděly a tehdy odplatí každému podle jeho jednání.“

23. neděle v mezidobí - 10. září 2017

1. ČTENÍ - Ez 33, 7-9

Čtení z knihy proroka Ezechiela.

Toto praví Hospodin: „Nuže, synu člověka, ustanovil jsem tě strážným pro Izraelův dům! Když uslyšíš slovo z mých úst, napomeň je mým jménem. Když řeknu bezbožnému: Zemřeš! a ty mu nebudeš domlouvat, aby se odvrátil od svého chování, umře on, bezbožník, pro svou nepravost, ale jeho krev budu vymáhat z tvé ruky. Když se však budeš snažit odvrátit bezbožného od jeho chování, aby se změnil, ale on nezmění své chování, zemře pro svoji nepravost, ty však sám sebe zachrániš.“

2. ČTENÍ - Řím 13, 8-10

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům

Bratři! Nebudte nikomu nic dlužni - jen vzájemnou lásku. Neboť kdo druhého miluje, splnil zákon. Vždyť přikázání nebudeš cizoložit, nebudeš zabíjet, nebudeš krást, nebudeš žádostivý, a je-li ještě nějaké jiné přikázání, všechna jsou shrnuta v tomto: Miluj svého bližního jako sám sebe. Láska bližnímu neubližuje. Naplněním zákona je tedy láska.

EVANGELIUM - Mt 18, 15-20

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima. Dá-li si od tebe říci, svého bratra jsi získal. Nedá-li si však říci, přiber si ještě jednoho nebo dva, aby každá výpověď byla potvrzena ústy dvou nebo tří svědků. Když je však neposlechne, pověz to církvi. Jestliže však neposlechne ani církev, ať je pro tebe jako pohan nebo celník. Amen, pravím vám: Všecko, co svázete na zemi, bude svázáno na nebi, a všechno, co rozvázete na zemi, bude rozvázáno na nebi. Dále vám říkám: Jestliže se shodnou na zemi dva z vás na jakékoli věci a budou o ni prosit, dostanou ji od mého nebeského Otce. Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“

Modlitba po mši svaté

Děkujeme Ti, Pane Ježíši Kriste,
že jsme směli být ve Tvé blízkosti.
Loučíme se s Tebou, odcházíme do světa.
Zůstaň s námi, neboť bez Tebe zahyneme.
Provázej nás svým požehnáním, abychom
se ti líbili a byli dobrými členy církve a vlasti.
Žehnej ze svatostánku nám i všemu
co jsme Ti předkládali.
Svatá Maria, andělé strážní
a naši svatí patronové,
proste za nás hříšné,
abychom se s Vámi v nebi shledali.
Sami chceme učinit vše,
abychom mohli říkat:
Ježíši, Tobě žiji. Ježíši Tobě umírám,
Ježíši Tvůj jsem živ i mrtev. Amen.

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 31. července 2017

Politické události

Před 660 lety byl položen základní kámen dnešního

Karlova mostu

Před 660 lety byl položen základní kámen dnešního Karlova mostu, podle legendy císařem Karlem IV. Datum a čas byl vybrán záměrně, šlo o posloupnost lichých čísel, která měla být podle numerologie šťastná. Kámen byl položen v roce 1357, 9. 7. v 5:31. Novinářům to řekl pražský radní pro kulturu Jan Wolf (KDU-ČSL).

Kromě posloupnosti čísel bylo datum vybrané také s ohledem na polohu planet. Všechny tehdy známé planety byly nad obzorem a Slunce, Merkur a Saturn stály ve vzájemné konjunkci. Slunce se nacházelo v ascendentu znamení Lva, tedy heraldického symbolu Království českého. Most je také astronomicky propojený s Pražským hradem a katedrálou svatého Víta. V době letního Slunovratu při pohledu ze Staroměstské mostecké věže zapadá Slunce za svatovítskou katedrálou.

Stavba mostu je spojena také se svatováclavskou legendou. Po zavraždění svatého Václava bylo jeho tělo převáženo přes řeku. Koně ale podle pověsti nechtěli přes rozbourěnou řeknu přejít. Lidé se proto modlili o zásah k zesnulému knížeti. Voda se uklidnila a koně přešli. V tom místě, kde se zastavili, nechali pak Pražané vztýčit dřevěný sloup s obrázkem svatého Václava. "Právě na tomto místě by měl ležet základní kámen mostu."

řekl při prohlídce pro novináře vedoucí oddělení mostů Technické správy komunikací Jan Zemánek.

Po stavbě kamenného mostu za dřevěný byl nahrazený kamenným i svatováclavský sloup. "V roce 1676 byl sloup, jehož autorem byl Jan Jiří Bendl, posunut asi deset kroků odtamtud, protože stál uprostřed cesty a překážel provozu," popsal Zemánek. V současné době stojí v rohu Křižovnického náměstí u kostela svatého Františka z Assisi.

Na místě stavby kamenného mostu stál původně most Juditin. "Nový kamenný most měl i obchodní smysl, protože Prahou vedla obchodní stezka ze západu na východ," vysvětlil Wolf. "Praha byla v době příchodu Karla IV. jedním z malých měst, kde obchod chyběl. V době konce jeho života třetí největší v Evropě. Bez kamenného mostu by tomu jistě nebylo," dodal. Karlovým je most zván až od poloviny 18. století.

Historický most se průběžně opravuje. "V roce 2015 byl dělán průzkum pilířů Karlova mostu. Bylo zjištěno, že jsou ve velmi dobrém stavu. Ukázalo se, že vnější obklady ale nedrží," uvedl radní. V současné době se podle něj diskutuje o tom, jakým způsobem most dále opravovat. Dříve se volily různé druhy pískovce, což vyvolalo kritiku z části odborných kruhů. V nejbližší době čeká oprava mostní oblouky na Malé Straně.

Kardinál Ouellet vyzval na Velehradě k boji proti korupci

Ke spravedlnosti a zdravým způsobům ve společenském a politickém životě, mezi které patří zvláště boj proti korupci, vyzval při slavnostní bohoslužbě na Velehradě kardinál Marc Ouellet. Jeden z nejvýše postavených mužů Vatikánu vybidl věřící také k pomoci uprchlíkům a nemocným. Bohoslužbě, která se na moravském poutním místě pravidelně koná u příležitosti svátku sv. Cyrila a Metoděje, přihlíželo za příjemného počasí zaplněné nádvoří před bazilikou.

Právě význam Cyrila a Metoděje při šíření víry, kultury a vzdělanosti Ouellet ve svém kázání několikrát vyzdvihl. "Vzdáváme úctu těmto dvěma svatým misionářům řeckého původu, jimž se podařilo předat vašim předkům nový život evangelia způsobem tak účinným, že se stal zásadním nejen pro vás, ale také pro všechny slovanské národy, ba pro celou Evropu," pronesl k věřícím Ouellet.

Oba bratři přišli na Velkou Moravu v roce 863 na žádost knížete Rastislava. Místní obyvatelé začali lidi učit křesťanské víře v jejich jazyce. Podle Ouelleta se Cyril s Metodějem této výzvě zcela oddali. "Vytvořili abecedu, přeložili evangelia, sepsali bohoslužebné a katechetické knihy. Využívali zároveň odvážných metod, s neochvějnou trpělivostí vedli dialog v prostředí, které nebylo vždy poklidné, a zároveň se vždy znovu těšili podpoře římských papežů," uvedl Ouellet.

Dnešní Evropa je podle něj pod nadvládou relativismu a nihilismu. Pozbyla dědictví svých základních hod-

not vycházejících z bible, hodnot, které nám byly po staletí předávány příkladnými postavami světců, hledačů a misionářů, uvedl.

Českou republiku označil jako zemi s dlouhou křesťanskou tradicí, která také zná riziko sekularizace a relativismu. "Nesmíme si nechat vzít naději, která je pokladem obsaženým v Kristově evangeliu. To nám také připomíná velký moravský kardinál Špidlík, který je pohřben v této bazilice, vynikající postava vašeho lidu, kterou obdivuji. Je mi radost a ctí, že jsem ho osobně znal," podotkl Ouellet.

Bohoslužba

v Betlémské kapli

připomněla Jana Husa

Bohoslužba v pražské Betlémské kapli připomněla 602. výročí upálení církevního reformátora Jana Husa. V kázání, které přednesl olomoucký biskup Československé církve husitské Rudolf Göbel, zazněl apel na to, aby se Evropa hlásila ke svým křesťanským kořenům. Shromáždění se také modlili za pronásledované, za lidi, kteří pomáhají lidem v nouzi, nebo za ty, kdo ve svém povolání dělají společensky prospěšnou činnost.

Göbel v kázání řekl, že Česko dnes potřebuje Husa jako svůj vzor, stejně jako ho takto potřebovalo už mnohokrát v minulosti. Církevní reformátor podle něj může Čechům pomoci připomenout si křesťanskou tradici, z níž dnešní společnost vychází. O tuto tradici je podle něj třeba pečovat v celé Evropě. "Nechme vytlačit křesťanství z našeho světa," řekl.

Do Betlémské kaple lidé přicházeli téměř hodinu před zahájením bohoslužby. Mše, kterou vedl patriarcha Československé církve husitské

Tomáš Butta. se podle odhadu ČTK zúčastnilo přes 200 lidí.

Bohoslužby připomínající Husovo upálení se konaly i na dalších místech České republiky. V jihočeském Husinci, odkud církevní reformátor pocházel, ho připomněla Jihočeská filharmonie i ekumenická bohoslužba. V podvečer se bohoslužba připomínající Husa koná i v Brně.

Jan Hus byl katolický kněz. Kritizoval však svou církev za odvrácení od jejích prvotních ideálů, odmítal její institucionalizaci, kritizoval kněze žijící v hříchu či kupčení s odpustky. Církvi byl na kostnickém koncilu označen za kacíře a 6. července roku 1415 upálen. Jeho smrt vedla posléze v českých zemích k zásadní husitské revoluci. Kromě snah o reformu církve i společnosti je Husovi připisováno autorství traktátu O českém pravopise, zavádějícího diakritická znaménka.

Hus je podle dnešních historiků příkladem zásadovosti, statečnosti, svobody svědomí a ochoty držet se pravdy. Předběhl v mnoha směrech zásady budoucích protestantských reforem. Výročí jeho smrti je v Česku státním svátkem.

Letošní trofeje pro Tour de France vycházejí z českého dekoru

Letošní trofeje pro vítěze slavného cyklistického závodu Tour de France vycházejí z klasického způsobu dekorování českého křišťálu. Také letos je vyrobila česká společnost Lasvit ve sklárnách v Lindavě na Českolipsku. Trofeje jsou čiré, pouze vítěz bodovací soutěže sprinterů získá zelenou, řekl ČTK za firmu Lasvit Aleš Stýblo.

Trofeje českolipští sklári vyrábějí od roku 2011. navr-

huje je designér Škody Auto Peter Olah. Základní tvar je každý rok stejný a vychází z charakteristiky tří denního klání. "Jak je závodní pole široké na začátku, tak i trofej dole je široká. Ve střední části se zužuje, to je chvíle, jak se v závodě profilují favorité. A nahoře má jeden nejvyšší bod a je šikmo zřezaná, což symbolizuje, že na vrcholu může stát jen jeden," uvedl Olah.

Cílem ale podle něj je, aby každý rok byly trofeje originální, a to buď použitou dekorativní technikou, nebo zpracováním skla. "Tento rok jsme se podívali na českou tradici," řekl designér. Inspirací pro vytvoření trofejí se nakonec stal jeden z nejtradičtějších brusů používaný na dekorování českého křišťálu.

"My jsme do toho dekoru dali určitou nervozitu a nepravdivost a vznikla nová interpretace, která je doslova elektrizující," dodal Olah. Trofej díky tomu připomíná šperk. "Je to tak precizně vybroušené a světlo se z fazet odráží v takovém spektru, že to má krystalické nebo skoro až diamantové odlesky," dodal.

Na trofejích se od prvního návrhu pracuje zhruba dva měsíce, náročná je i výroba. "Výroba každé trvá týden až deset dnů. Jenom ruční broušení zabere dva dny," uvedl Stýblo.

Trofej váží téměř čtyři kilogramy a je vysoká přes 60 centimetrů. Je z jednoho kusu ručně foukaného a následně ručně broušeného křišťálového skla. "Před zbroušením má surový materiál sedm až osm kilogramů. Je to velmi náročná práce jak pro skláře, co fouká, tak i následně pro brusíče," dodal Stýblo.

Češi v Evropské unii po zlevnění roamingu telefonují třikrát víc než loni

Češi po zlevnění roamingu v zemích EU telefonují zhruba třikrát více než loni a stahují až šestkrát více dat. Vzrostl i telefonní provoz cizinců v Česku. Vyplývá to z informací mobilních operátorů. Přesnější data budou k dispozici na konci léta.

Od poloviny letošního června museli mobilní operátoři v EU snížit ceny roamingu na úroveň vnitrostátních tarifů. "Nejpopulárnějšími destinacemi byly v prvních dvou prázdninových týdnech dle roamingového provozu Chorvatsko a Itálie. Tyto země díky dovoleným překonávají v letních měsících tradiční destinace Německo a Slovensko, které v průběhu celého roku jsou nejčastějšími cíli českých uživatelů," uvedla mluvčí O2 Lucie Pecháčková.

Občané EU, kteří přijíždí do Česka, volají dvakrát více než loni a data stahují přibližně čtyřikrát více. Počet SMS vzrostl jen mírně. Podle mluvčí T-Mobilu Martiny Kemrové cenově citliví návštěvníci, tedy typicky fyzické osoby ze střední a východní části EU, využívají roamingové služby výrazně více než dosud. Naopak návštěvníci ze západní části EU nejsou na cenu tolik citliví, služby využívali již dříve a nárůst u nich není nijak zásadní.

Jednoznačným tahákem léta je podle operátorů internet. Jeho návštěvnost kontinuálně narůstá v posledních letech i bez ohledu na evropskou regulaci. To souvisí i s tím, že celkově roste počet zákazníků využívajících chytré telefony a mobilní data i v rámci ČR.

Ze Slovenska

Obyvatel Bratislavy neustále ubývá a populace rychle stárne

Pokud se současný trend nezmění, bude Bratislava v roce 2050 z hlediska věku obyvatel patřit k nejstarším hlavním městům střeoevropského regionu. Podle demografické studie stoupne počet seniorů ve slovenské metropoli do poloviny století na 30 procent a výrazně klesne počet lidí v produktivním věku.

„Počet seniorů se zdvojnásobí. Výrazně stoupne počet obyvatel nad 80 let, a to až na osm procent všech obyvatel města,“ upozornil primátor Bratislavy Ivo Nesrovnal. Tento vývoj si podle něj vyžádá například rozšíření pečovatelských služeb pro seniory a další opatření.

Počet obyvatel Bratislavy v současnosti klesá. Podle slovenského statistického úřadu žije v Bratislavě aktuálně 417 tisíc lidí. Průzkum společnosti Market Locator ukázal, že největší rozdíly jsou ve třetím bratislavském obvodu, nejmenší naopak v prvním. „Ve třetím obvodu je skutečný počet obyvatel téměř dvojnásobný,“ upozornil Michal Šuran z firmy Market Locator.

Rozdíl působí nejen studenty, ale také lidi, kteří dojiždějí do hlavního města za prací a zůstávají tam celý týden. Nejpočetněji jsou zastoupeni lidé, kteří v Bratislavě pracují. Šest z deseti lidí, kteří se zdržují v metropoli, tam nemají trvalý pobyt. Další čtyři jsou studenti a 130 tisíc lidí do Bratislavy dojíždí denně.

Bratislavu děsí toxická skládka, jedy otravují vodu
Skládka toxického odpadu bývalých Chemických závodů J. Dimitrova pod bratislavskou městskou částí Vrakuňa ohro-

žuje podzemní vody. Lidé by zde neměli podle expertů vodu ze studní nejen pít, ale ani zalévat zeleninové a ovocné zahrady.

Geologický průzkum totiž ukázal, že rozsah kontaminace podzemí je varovný. Do půdy pronikly pesticidy, herbicidy, chlorované uhlovodíky a další velmi škodlivé látky, které poškozují nervovou soustavu, hormonální systém, způsobují respirační i onkologické nemoci.

„Primo na skládce jsme identifikovali asi 400 chemických látek. V podzemní vodě jsme našli šest látek, které překračují limit.“ řekla Vlasta Jánová, šéfka sekce geologie a přírodních zdrojů ministerstva životního prostředí.

Ministerstvo životního prostředí přispěchalo s prohlášením, že zdroje pitné vody pod Žitným ostrovem kontaminací ohroženy nejsou. „Obyvatelé Rovinky, Dunajské Lužné, Mostu u Bratislavy a Miloslavova nejsou kontaminovanou podzemní vodou ohroženi,“ zdůraznil ministr László. Resort podle něj intenzivně pracuje na odstranění dopadů toxické podzemní skládky na životní prostředí.

Ekonomika

Pražské letiště odbavilo za pololetí o 21 % více cestujících

Pražské Letiště Václava Havla odbavilo během letošního prvního pololetí 6,76 milionu cestujících, meziročně o 21 % více. Nejvíce cestujících, kteří pražské letiště využili, cestovalo letadly po Evropě. Největší nárůst počtu pasažérů ale zaznamenaly spoje mezi Prahou a Afrikou a linky na Blízký a Dálný východ. V tiskové zprávě to uvedlo Letiště Praha.

Podle jeho vedení vypadá

optimisticky i výhled na zbytek roku. Pražské letiště očekává, že se celkový počet odbavených cestujících za celý letošní rok přiblíží hranici 15 milionů. Důvodem je větší nabízená sedadlová kapacita, a to, že letadla létají plnější.

"Tento trend pokračuje již od září 2016, současná obsazenost letadel se blíží v průměru 80 %, což je velmi vysoké číslo," uvedl předseda představenstva pražského letiště Václav Řehoř. Růstu počtu cestujících pak pomůže i skutečnost, že do druhé poloviny roku jsou započítávány i silné prázdninové měsíce.

Cestující na linkách po Evropě tvořili podle statistik 90 % všech pasažérů. Počet cestujících mezi Prahou a Afrikou proti loňsku meziročně vzrostl o 81 %. O 70 % více cestujících směřovalo na Dálný východ a o téměř 21 % na Blízký východ.

Nejnavštěvovanější zemi podle počtu cestujících byla Velká Británie, nejoblíbenější destinací se v prvních šesti měsících roku stala Moskva, která tak předběhla o jeden stupeň Paříž, uvedlo letiště. Rusko pak z jednotlivých zemí představovalo nejrychlejší rostoucí destinaci. Počet lidí letících na linkách mezi Prahou a Ruskem meziročně stoupl o 39 %, o dva procentní body menší růst zaznamenala Itálie.

Na 81.000 českých firem je ovládáno z ciziny, nejvíce z Ruska

Přes 81.000 českých společností je přímo ovládáno jednotlivci či společnostmi ze zahraničí, což je meziročně o 12.000 více. Více než 13.000 přímých zahraničních vlastníků českých firem je z Ruska, téměř 10.000 ze Slovenska a 9000 z Ukrajiny. Za poslední rok přibýlo nejvíce společností s majoritním zahraničním

vlastníkem ze Slovenska. Velké Británie a z Ukrajiny.

Ruští vlastníci tak ovládají více než 16 % firem, které jsou vlastněny zahraničními právníky a fyzickými osobami, 12 % firem se zahraničním vlastníkem ovládají subjekty ze Slovenska, téměř 11 % tvoří ukrajinští vlastníci a 9 % němečtí.

"Pokud se podíváme na delší časové období let 2011 až 2017, zjistíme, že počet ruských vlastníků v posledních šesti letech již roste pomaleji než počet vlastníků z jiných zemí a rozdíly v jejich počtu se tak mírně snižují. Za období posledních šesti let přibýlo 5000 společností ovládaných ze Slovenska, po 2000 společností s ukrajinskými a polskými vlastníky, zatímco počet společností ovládaných ruskými osobami vzrostl o 1300," uvedl vedoucí datového oddělení CRIF Jan Cikler.

Zatímco zahraničními vlastníky z Ruska či Ukrajiny a dalších východních zemí jsou téměř výhradně fyzické osoby, u zahraničních vlastníků ze západních zemí častěji převládají právnické osoby. Mezi u krajinými, ruskými či běloruskými zahraničními vlastníky je více než 98 % fyzických osob, zatímco u vlastníků z daňových rájů jako Kypr či Lucembursko jsou to pouze, čtyři, respektive dvě procenta všech majitelů z dané země. Mezi další země, ve kterých mezi vlastníky českých společností výrazně převládají právnické osoby, patří například Velká Británie, Švýcarsko, Nizozemsko či USA.

Kurzovní lístek

25. 7. 2017 (střed)	
EUR. I	26,020
Kanada. I	17,813
USA. I	22,250

Kultura

Na Hradě pohřbili ostatky připisované nejstarším Přemyslovcům

V základech kostela Panny Marie na Pražském hradě byly uloženy ostatky muže a ženy žijících v 10. století. Ze stejného místa byly před více než 50 lety vyzdvíženy pro antropologické zkoumání. Archeologové je připisují nejstarším Přemyslovcům, knížeti Spytihněvovi I. a jeho manželce. "V nejstarších kostelích na Pražském hradě byli pohřbíváni pouze příslušníci knížecí rodiny Přemyslovců a církevní činitelé. Museli to být členové této rodiny," řekla ČTK historička Milena Bravemanová.

Dodala ale, že v případě takto starých pozůstatků definitivní jistota o jejich původu nebude nikdy. "Jsou teorie o tom, kdo mohl být kde pohřben. Vycházíme z písemných pramenů, z průzkumů, ale až na výjimky nemáme žádnou jistotu, speciálně pokud se jedná o tyto nejstarší ostatky. V 11. či 12. století to už je někde jinde, ale v 10. století otazníky jsou a určitě přetrvávají," řekla.

"To, proč se usuzuje na Spytihněva, vychází z toho, že manželka měla u sebe šperky, které mohou být datovány nejpozději do první poloviny 10. století. A vyjde-li z toho, že v kostele mohl být pouze knížecí pár, vylučovací metodou zbyl jen Spytihněv a jeho neznámá manželka," řekl Jan Frolík z Archeologického ústavu Akademie věd.

Ostatky byly z hrobů vyzdvíženy během dlouhodobých archeologických i antropologických průzkumů, které začaly v 50. letech minulého století. Postupně až do 80. let

byly vyzdvíženy všechny ostatky všech Přemyslovců. "Některé z těchto ostatků se po ukončení antropologických průzkumů vrátily zpět. v několika případech však původní hroby už byly nepřístupné a ostatky se dostaly do papírových krabic a do depozitáře sbírek Pražského hradu. To je nepřipustné, protože se jedná o zakladatele našeho státu a jejich rodinné příslušníky," uvedla Bravemanová.

Oceněním hostů začal

52. ročník MFF

v Karlových Varech

Předáním Křišťálového glóbu za mimořádný umělecký přínos světové kinematografii americkému skladateli filmové hudby Jamesi Newtonu Howardovi a Cen prezidenta festivalu herečce a producentce Umě Thurmanové a herci Caseyemu Affleckovi začal Mezinárodní filmový festival v Karlových Varech. Na pěti stech projekcích 52. ročník uvede do 8. července kolem 170 snímků. Loni na něj zavítalo přes 135.000 diváků.

Zahajovací večer ve Velkém sále hotelu Thermalu už podvaadvacáté moderoval Marek Eben. "Na festival humoru to letos nevypadá," poznamenal, když představil tučt snímky přijatých do hlavní soutěže.

Zvaní hosté v úvodu zatlaskali tradiční pódiové show bratří Cabanů i nové filmové znělce. Scénická akce využila živou hudbu Karlovarského symfonického orchestru i dvou desítek tanečnic v tělových trikotech. Nepostrádala vtip a nadsázka. i když název – Zavěšený horor s podtitulem Masochista masochysta – tomu příliš nenasvědčoval. Přesto dvě desítky tanečnic zavěšených v igeli-

tových pytlicích skončily v krvavé lázni.

Novým hrdinou festivalové znělky je třiaosmdesátiletý divadelní a filmový herec Josef Somr, který v roce 2012 převzal ve Varech Cenu prezidenta festivalu za přínos českému filmu. Na filmovém plátně zazářil hned ve své první roli prostopášného výpravčího Hubičky v Menzelových Oscarem oceněných Ostře sledovaných vlacích. Přední reklamní režisér Ivan Zachariáš v ní vyličil, jak to vypadá, když prezident festivalu volá nedoslýchavému umělci s pozvánkou, že bude oceněn.

Ceny předával Jiří Bartoška. Osobně přivítal ministra zdravotnictví Miloslava Ludvíka, na kterého se při vítání hostů nedostalo. A věděl, o čem mluví. "Zdravím do Motola," podotkl Bartoška, který v minulosti překonal vážnou chorobu.

Součástí večera bylo i představení porot; v té posuzující soutěžní snímky v sekci Na východ od Západu je za Česko producentka Karla Stojáková.

Na Kampě se otevírá muzeum věnované Janu Werichovi

Lidé si mohou ve Werichově vile na pražské Kampě prohlédnout osobní předměty herce a dramatika Jana Wericha, repliku golema nebo kostýmy z Werichových nejslavnějších filmů. Novinářům expozice ve zrekonstruované vile představili zástupci Nadace Jana a Medy Mládkových, která si objekt pronajímá od městské části. Večer se ve vile konalo slavnostní otevření s prohlídkami.

"Jsme strašně rádi, že sen paní Medy Mládkové se po 14 letech naplňuje," uvedl předseda správní rady nadace

Jiří Pospíšil. Návštěvníkům byla otevřena všechna čtyři podlaží, drtivá většina expozice je věnována životu a dílu Jana Wericha. V mezinině je k vidění menší výstava věnovaná tvorbě a životu básníka Vladimíra Holana, který v objektu také dlouho žil.

V místnostech Werichova bytu se výstava dělí na několik tematicky zaměřených částí. První, stylizovaná do podoby divadelní šatny, přibližuje Osvobozené divadlo. Její součástí je například dobové piano, které zároveň funguje jako jukebox, přehrávající nejznámější slágy Jaroslava Ježka. Další místnost představuje dva nejznámější filmy spojované s Werichem, Císařův pekař - pekařův císař a Byl jednou jeden král. K vidění jsou originální kostýmy, které navrhl Jiří Trnka, zapůjčené z barrandovských studií.

Třetí místnost se zaměřuje na Werichovu tvorbu pro děti, zejména Fimfárum či roli v seriálu Pan Tau.

Do sklepa nadace umístila repliku golema, vytvořenou podle originálu z filmu Císařův pekař - pekařův císař. Návštěvníci si tam budou moci také z hlíny vytvořit vlastního golema. V polovině září chce nadace expozice doplnit novými interaktivními prvky. "Půjde o technologii, kterou ještě žádné české muzeum nevyužívá," řekl Pospíšil.

Nadace platí radnici Prahy 1 za nájem vily 600.000 korun ročně bez DPH. Nájem má na deset let s následnou opcí na dalších deset. Podle Pospíšila do expozice investovali zhruba pět milionů korun. Na provoz muzea, které nemá ambici být ziskové, si nadace chce vydělávat kromě vstupného i komerčními pronájemy pro soukromé akce.

Sport

Plíšková je novou tenisovou jedničkou, žebříček vede o 185 bodů

Karolína Plíšková je oficiálně světovou tenisovou jedničkou. V čele žebříčku WTA má po Wimbledonu náskok 185 bodů před Rumunkou Simonou Halepovou.

Pětadvacetiletá Plíšková si ce vypadla na londýnském grandslamu už ve druhém kole, ale dosavadní jednička Angelique Kerberová z Německa neobhájila body za loňské finále a klesla na třetí místo. Halepová potřebovala postoupit do semifinále, skončila však o kolo dřív.

Plíšková je první českou jedničkou v ženské dvouhře. Světovými jedničkami byli z českých tenistů dosud jen Ivan Lendl a Martina Navrátilová, ale té se to povedlo až v barvách USA, kam emigrovala v roce 1975.

"Měla jsem vždy dva cíle - vyhrát grandslam a stát se jedničkou. Teď se mi podařil jeden a doufám, že druhý se mi ještě splní. Poslední grandslam je letos, další čtyři příští rok. Myslím, že šanci mám velkou," řekla Plíšková na sobotní tiskové konferenci v Praze.

Desetibojař Sýkora je mistrem Evropy do 23 let

Desetibojař Jiří Sýkora se stal v Bydhošti mistrem Evropy do 23 let. V dvoudenní soutěži nasbíral 8084 bodů a navázal na svůj juniorského světového šampiona z roku 2014. V běhu na 110 metrů překážek měl čas 14,15 sekundy, disk poslal na 50,37 metru, o tyči skočil 450 cm a oštěpem hodil 63,36 metru.

Podle České tiskové kanceláře připravila Jana Korečková Olomouc, Česká republika

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Papež František přidal nové kritérium pro svatořečení křesťanů

Obětovat vlastní život za druhé z nadpřirozené křesťanské lásky může být nově důvodem k blahorečení a svatořečení. „Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo daruje život za své přátele (Jan 15.13). Jsou hodni zvláštní úcty ti křesťané, kteří následovali blíže stopy a učení Pána Ježíše a dobrovolně a svobodně obětovali život za druhé a vytrvali až do smrti v tomto předsevzetí.“ Těmito slovy začíná papež František nový dokument ve formě *motu proprio* nazvaný *Maiorem hac dilectionem* (Větší lásku). Jeho název odkazuje na citovaný Ježíšův výrok z Janova evangelia.

Text přidává novou cestu k blahorečení: oběť života. Dosud mohl být křesťan blahorečen jako mučedník – tedy pokud byl zabít z nenávisť vůči víře – nebo pokud projevoval ctnosti v hrdinské míře. Třetí, výjimečnou, cestou bylo uznání starobylého kultu. Do těchto kategorií však nespádali ti, kdo například zemřeli na nemoc při službě nakaženým.

Jak píše papež František, aby oběť života mohla vést k blahorečení, je nutné prokázat čtyři kritéria: (a) svobodná a dobrovolná oběť života a hrdinské přijetí jisté a brzké smrti z důvodu nadpřirozené lásky (*caritas*), musí zde být také souvislosti mezi obětí života a předčasnou smrtí, (b) ctnosti, alespoň v běžné míře, až do smrti, (c) pověst svatosti a znamení, alespoň po smrti a (d) zázrak, který se odehraje po smrti svěřence na jeho přímluvu. K novému papežskému dokumentu vedly obsáhlé konzultace, které se započaly v lednu 2014.

Zemřel kardinál Joachim Meisner

V Německu zemřel ve středu 5. července 2017 ve věku 83 let emeritní arcibiskup Kolína nad Rýnem kardinál Joachim Meisner. Pokojně zesnul během dovolené v bavorském Bad Füssingu. Zprávu o smrti kardinála Meisnera přijali zástupci církve s velkým zármutkem. „Neměl strach ze smrti. Pro něj byl Bůh středem všeho,“ řekl německý kardinál Rainer Maria Woelki dnes v rozhovoru s domradio.de.

„Jméno svým i jméno ČBK bych chtěl poděkovat za jeho život, službu a účinnou lásku ve prospěch české církve,“ řekl generální sekretář ČBK Stanislav Příbýl.

„Kardinál Meisner byl výraznou postavou katolické církve v rozděleném Německu. Mám na mysli dobu, kdy působil jako pomocný biskup v Erfurtu a pak později jako biskup Berlína. Jeho vliv se uplatňoval zejména v NDR, kde nabízel lidem životní perspektivu zvěstováním Krista. Díky svým komunikačním schopnostem měl velký vliv jako předseda Berlínské biskupské konference. Nikdy se v NDR nezapletl s vládnoucím establishmentem, protože svoboda víry byla pro něj to nejdůležitější,“ uvedl v tiskovém prohlášení kardinál Reinhard Marx.

Meisner se narodil v roce 1933 v nyní polské Vratislavi, kterou po druhé světové válce musela jeho rodina opustit. Do kněžského semináře vstoupil v roce 1951 a později studoval filosofii a teologii v Erfurtu, kde byl v roce 1962 vysvěcen na kněze. V roce 1975 přijal v Erfurtu biskupské svěcení a v roce 1980 ho Jan Pavel II. jmenoval biskupem berlínským.

V letech 1982–1989 předsedal Berlínské biskupské konferenci (pro území tehdejší Německé demokratické republiky). V konzistoři z 2. února 1983 byl jmenován kardinálem. Po smrti kolínského arcibiskupa Josepha kardinála Höffnera byl Meisner v roce 1988 jmenován jeho nástupcem; do úřadu byl uveden o rok později. Jeho biskupské heslo znělo: *Spes nostra firma* (2Kor 1, 7; česky Máme pevnou naději). V čele kolínského arcibiskupství stál Meisner 25 let, tento úřad opustil v roce 2014. Kardinála pojily úzké vazby se zesnulým papežem Janem Pavlem II. a jeho nástupcem Benediktem XVI.

Kardinál několikrát navštívil Českou republiku, naposledy letos v březnu, kdy přijel na pohřeb svého kolegy Miloslava Vlka. V listopadu 2011 se v Praze jako zvláštní papežský legát zúčastnil oslav 800. výročí narození svaté Anežky. „Na kardinála Joachima Meisnera vzpomínám jako na člověka, který měl nesmírně rád naši zemi i naši církev a neváhal jí pomoci velmi rychle a konkrétním způsobem. Miloval Prahu, kterou znal lépe, než my domorodci, a vždy říkal, že by se sem chtěl na důchod přestěhovat,“ připoměl vazby kardinála Meisnera k naší vlasti Stanislav Příbýl.

„Rád bych řekl, že mně osobně dal dost impulzů k osobnímu a kněžskému růstu – například, když jsme spolu mluvili o tom, jak žije intenzivním svátostným životem, tím, jak komunikoval s lidmi. Oceňuji i jeho mimořádnou ochotu okamžitě vést mezilidskou komunikaci ke Kristu. Oslovoval mě svým konzistentním postojem, vnitřní disciplínou, která mu pomáhala stát pevně v Kristových stopách za jakékoliv životní situace, bohatým duchovním životem a skromností. To mě vždy vedlo k tomu, že jsem si říkal: Takto by měl vypadat biskup,“ uzavírá své vzpomínání Stanislav Příbýl.

Pohřeb se uskutečnil v sobotu 15. července 2017 v kolínském Dómu – katedrále sv. Petra.

Papeže Františka sleduje na Twitteru již 35 milionů lidí

Papeže Františka sleduje na Twitteru již 35 milionů lidí. Podle serveru Twiplomacy je papež na této sociální síti nejsledovanějším světovým lídrem. Nezvykle rychle přibýlo papežově účtu @pontifex, který existuje v devíti jazykových verzích, poslední milion sledujících. Zatímco z 33 na 34 milionů bylo nutné počkat tři měsíce, další milion přibyl za pouhých třicet dní. Podle serveru Twiplomacy, který monitoruje dění na bleděmodré sociální síti, je František v současnosti nejsledovanějším „světovým lídrem“. Druhý je pak Donald Trump s 34,1 miliony sledujících. Americký prezident však zřejmě v nejbližší době postoupí na první místo kvůli masivnímu nárůstu sledujících. Papež je také 4. nejvlivnějším lidem na Twitteru. Údaj odráží celkový počet aktivních reakcí na tweety, tj. označení „To se mi líbí“ a retweety. Na čtvrtém místě je pak papež i v počtu zařazení do uživatelských seznamů. František se objevuje na téměř 26 tisíci seznamech. Jeden z nich je i zabudován na hlavní stránku serveru Církve.cz. Účet @pontifex zveřejňuje obvykle jeden tweet denně, často kolem 13. hodiny.

Podle zpráv České biskupské konference

Pro olomouckou arcidiecézi byli jmenováni dva noví biskupové

V průběhu slavnostní bohoslužby při Národní cyrilometodějské pouti, která se 5. července 2017, konala na Velehradě, byla zveřejněna jména dvou nových pomocných biskupů pro olomouckou arcidiecézi. Stali se jimi P. Antonín Basler, dosavadní kancléř arcibiskupství, a Mons. Josef Nuzík, generální vikář. Zprávu o rozhodnutí papeže Františka, kterou v poledne zveřejnilo Tiskové středisko Svatého stolce, na Velehradě oznámil apoštolský nuncius v ČR arcibiskup Giuseppe Leanza.

P. Antonín Basler (* 1956) strávil dětství a mládí v Olšanech na Šumpersku a před teologickým studiem pracoval jako technik na železnici. Kněžské svěcení přijal roku 1984 a působil postupně v Luhačovicích (1984–1990), Vizovicích (1990–1999) a jako děkan vizovického děkanátu (1993–1999), od roku 1999 do současnosti byl farářem u sv. Michala v Olomouci. Je kanovníkem Metropolitní kapituly u sv. Václava a od roku 2000 působí jako kancléř arcibiskupství.

Mons. Josef Nuzík (* 1966) pochází ze Strání na Uherkohradištsku a po maturitě pracoval jako soustružník v Uherském Brodě. Kněžské svěcení přijal roku 1995 a působil v Novém Jičíně. Jeho dalšími působišti byly Luhačovice (1996–1997), Nivnice (1997–2003) a Štípa u Zlína (2003–2005), v tomto posledním období byl také děkanem vizovického děkanátu. Od roku 2005 sloužil jako vicerektor kněžského semináře v Olomouci a roku 2009 jej arcibiskup Jan Graubner jmenoval svým generálním vikářem. Je kanovníkem olomoucké Metropolitní kapituly u sv. Václava.

Kromě funkce pomocného biskupa byl každému z kandidátů svěřen také čestný titul – tzv. titulární, dnes již zaniklá, diecéze. P. Basler tak byl jmenován titulárním biskupem diecéze Vaga v dnešním Tunisku a Mons. Nuzík se stává titulárním biskupem diecéze Castra Galbae na území dnešního Alžírsko.

Úkolem pomocného biskupa je pomáhat diecéznímu biskupovi při veškerém řízení diecéze a zastupovat ho. Diecézní biskup se s ním rovněž radí při řešení závažnějších věcí, hlavně pastorační povahy.

Biskupské svěcení nově jmenovaných pomocných biskupů olomoucké arcidiecéze se uskuteční v sobotu 14. října 2017 při mši svaté od 10.00 v olomoucké katedrále sv. Václava.

Arcibiskup Jan Graubner vyjadřuje poděkování všem, kdo se za volbu nového pomocného biskupa modlili. „*Asi jste se modlili dobře, když jsem dostal zrovna dva.*“ dodává a doufá, že s novými posilami bude možné lépe zvládnout i ty úkoly, na které zatím nebylo dost sil, a dělat více pro budování Božího království.

Podle zpráv České biskupské konference

Zleva: Mons. Josef Nuzík, arcibiskup Jan Graubner a Mons. Antonín Basler

Aliho neobyčejná pout'

Je zvláštní, jak často si vůbec neuvědomujeme, jak veliký dar jsme dostali, že jsme se narodili a byli vychováni v křesťanské rodině. Považujeme to za úplně normální, a přece nesmírné množství lidí na celém světě takovou milost nezažilo!

Mezi nimi v dnešní době až 1,5 miliardy představují muslimové, zotročení totalitárním systémem islámu. Jedním z nich byl Ali z Turecka. Do chvíle, kdy vykonal neobyčejnou pout' do Mekky...

Ali se narodil v chudé turecké vesnici, na 100 % muslimské. Od dětství pásl ovce. Často byl od matky kárán za to, že místo aby je hlídal, bavil se pozorováním okolní přírody. Obzvláštní krásu spatřoval v květinách, které zvedaly své hlavičky k nebi. Tak jako ony často pohlížel vzhůru a hledal Boha, který by mu byl blízký, a ne vzdálený a přísný jako Alláh, kterého znal – nejlepší z těch, co osnují Isti (súra 3,54). V takových chvílích se Ali na Boha obracel vlastními slovy, vyprávěl mu o svých problémech a starostech. Nebe ale jaksi mlčelo...

Rodina těžce pracovala, aby přežila, a nikdo se nezabýval problémy dorůstajícího chlapce. Ali získal dobrou práci – byl zedníkem, ale své problémy utápěl v alkoholu, ačkoliv Korán výslovně práníruje pití alkoholu ... za života (súra 5,90). Po smrti mají v muslimském ráji téct pro „věřící“ potoky vína (súry 47,15 a 83,25). Bůh, kterého Ali znal, se mu pohledem islámu jevil jako ten, který budí nepřátelství, závist, klame lidstvo a posílá satany proti nevěřícím (súry 5,14.64.91; 19,83), a ne jako milující Otec, který hledá hříšníka (Ez 18,23; Lk 15,20–24).

Za nějakou dobu se Ali oženil a stal se otcem dvou dětí. Rychle udělal ze života své rodiny peklo a sousedé ho znali jako záletníka a opilce. Ali nedokázal zvládat svůj stav, často z domova vyjížděl na celé měsíce, dokonce i na léta, pracoval v Istanbulu. Tam našel vždycky dobrou práci. Trápila ho ale samota, kterou utápěl v alkoholu.

Svatyně v Mekce, kam každý rok putuje kolem 2 milionů muslimů

Cesta do Saúdské Arábie

„Po práci jsem s kamarády chodil do barů. Jak jsem tak v jednom z nich seděl do pozdní noci, zavedl se mnou barman důvěrný rozhovor. Když slyšel můj příběh, poradil mi, abych jel pracovat do Saúdské Arábie. »Tam je alkohol úplně zakázaný a zcela jistě se k němu nedostaneš,« přesvědčoval mě. Byl jsem zoufalý a rozhodl jsem se vyjet. V Turecku jsem vydělával velmi slušně, ale jenom v Saúdské Arábii jsem viděl šanci, jak se dostat z alkoholismu.“

Po přeletu do Arábie našel Ali dost rychle místo, kde mohl dostat alkohol... Popíjel ho potají, protože teď nebyla v sázce jenom jeho profesní kariéra, ale i bolestný výprask v případě, že by ho chytili při činu. Saúdská Arábie, to je srdce islámu a nejhorší režim řídící se právem šaría, v jehož ustanoveních je za pití alkoholu určen trest pořádného bití. Když Aliho přátelé viděli, jak s tím zápasí, poradili mu, aby s nimi jel do Mekky. „Tam ti Alláh určitě pomůže,“ ujišťovali ho. Kromě toho tak mohl splnit náboženský příkaz islámu. Skrze takový dobrý čin se zcela jistě „dopracuje“ trochu milosti u Alláha...

„Večer jsme se dostali do Ka'by (svatyně v Mekce) na modlitbu. Po ní, oblečení do zvláštního bílého oděvu (ihrám), jsme šli spát do jednoho ze stanů pro poutníky. Bylo takové horko, že jsem nemohl usnout. Vyšel jsem ven a lehl si vedle stanu. Když jsem tak ležel, začal jsem vzpomínat na svoje dětství. Vleže jsem se z hloubi srdce začal modlit: »Bože, jak se k Tobě mohu dostat? Nevím, jak to udělat, ale vím, že tam jsi. Modlím se k Tobě z celého srdce: Zjev se mi. Osvobod' mě ze zotročení alkoholem. Chci, abys mě osvobodil!« Potom jsem unavený upadl do hlubokého spánku...“

„Patříš Mně“

Ve snu Ali spatřil muže oděného bílým rouchem. „Přišel ke mně a povídal: »Patříš Mně.« Nevím jak, ale uvědomil jsem si, že je to Ježíš. Překvapen jsem odpověděl: »Vím, kdo jsi. Ty jsi Ježíš.« – »Přicházím, abych tě vzal s sebou.« odpověděl. – »Když s Tebou půjdu, co se stane s mou ženou a s dětmi?« zeptal jsem se. Tehdy Pán položil dlaň na mé čelo a pověděl: »Odjed' odtud. Patříš Mně.«“

Ali se probudil. Noc byla v půli, ale on se navzdory tomu cítil svěží a odpočatý. Radost rozechvívala jeho srdce. Cítil se lehký jako peříčko, jako zbavený nějakého tíživého břemene. Chtěl, aby se mu znovu zdál ten sen, ale už nebyl schopný usnout. Vběhl do stanu, vzbudil Erola, jednoho z přátel, a zmateně mu začal vyprávět o tom, co se stalo. Naštěstí byl Erol tak znavený, že neporozuměl, o čem Ali mluví. Kdyby pochopil, co se mu stalo, mohl by ho na místě zabít za zradu islámu! Během rozmluvy s Erolem Ali skutečně uslyšel znovu Ježíšův hlas: „Odjed’ odtud. Odjed’ odtud okamžitě. Nekonej pout’.“

„Pořád jsem slyšel ten hlas opakující: »Odjed’, odjed’, odjed’...« Poněvadž jsem nebyl schopen usnout ve stanu a ani před ním, vydal jsem se lehnout si do auta. Ráno mě přátelé vzbudili a vybízeli mě, abych šel s nimi. Ale já jsem pořád slyšel ten hlas pobízející mě, abych odjel! Rozhodl jsem se vrátit se do Akby, kde jsem pracoval. Erol neskrýval svůj údiv, ale mávl rukou v domněnání, že to je důsledek mého alkoholismu.“

Ježíš působí

„Když jsem se dostal do Akby, ukryl jsem se ve svém pokoji. V jednu chvíli jsem vnímal něco podivného, pocit, jaký jsem nikdy dřív neměl – obrovský strach spojený s mocnou radostí. To byla bázeň Boží. Cítil jsem, jak Boží chvála vyplňuje byt. Cítil jsem poprvé v životě, že Bůh je se mnou a že mi pomůže. Cítil jsem, jak mě uvolňuje z mých vad a problémů, zvláště z alkoholismu. Nevěděl jsem, jak se modlit. Opakoval jsem jen: »Ano, Pane, cokoliv po mně od této chvíle budeš chtít, udělám.« Téhož dne jsem uslyšel hlas žádající, abych se hned vrátil do Turecka. Sbalil jsem tedy všechny věci a odjel.“

Když se Ali vrátil do vesnice, na uvítanou přišli všichni jeho sousedé. Byl šťastný, že přišli, přestože dobře znali jeho pijáckou minulost. Možná se domnívali, že po vykonání pouti se stal „dobrým muslimem“? ... Když tak seděl uprostřed nich, uslyšel hlas nutící ho promluvit. „Vstal jsem a prostými slovy jsem jim začal vyprávět o svém setkání s Ježíšem. Řekl jsem rovněž, že od nyně-

ška jsem křesťanem. Všichni shromáždění se mi začali smát, mysleli si, že jsem zmožen alkoholem. Jenom Zehra, moje žena, mi uvěřila. Se slzami jsem ji prosil o odpuštění. Byla tím tak zasažena, že i ona se rozhodla stát se křesťankou.“

„Kdo se ke Mně přizná před lidmi, k tomu se Já přiznám před svým Otcem“

Reakce sousedů Aliho znechutila. Viděl totiž zcela jasně, že jenom díky Ježíšovi byl uzdraven, a ne skrze plnění příkazů islámu. Začal o tom, co se mu přihodilo, vyprávět lidem, které potkával. Ježíš se stal jeho náruživostí, životním cílem a námětem všech rozhovorů. Kvůli své nové víře musel často měnit zaměstnání. Jeho muslimským zaměstnavatelům se nelíbilo to, co dělal. Každý muslim, který opustí islám, je zrádce, a povinností věřícího, který zná odpadlíka, je zabít ho. Tyto zásady jsou do muslimů vtlačovány od dětství. Touha dělit se o Krista však byla pro Aliho silnější a důležitější než nebezpečí smrti a potřeba mít stálé zaměstnání. Důsledkem otevřené evangelizace bylo, že Ali musel znovu odjet do Istanbulu.

„V Istanbulu jsem hned dostal stálou práci. Touha po rodině mě přivedla k tomu, že jsem zase začal popíjet... Tehdy jsem se rozhodl navzdory všemu vrátit se k rodině ve víře, že mi Ježíš pomůže i tentokrát. A doopravdy: V Maraši jsem našel práci u někoho, kdo – ačkoliv nebyl mým souvěrcem – oceňoval mé schopnosti a nepohrdal mnou kvůli »odpadu« od islámu.

Dva roky po neobyčejném setkání s Ježíšem jsem pořád neznal žádné křesťany. Nedostal jsem se také nikdy k evangeliu. Jednoho dne jsem pustil rádio a ke svému úžasu jsem uslyšel, jak vystupující mluví o Ježíšovi! Byl to program Výzva k míru. Celý tím vzrušený jsem se rozhodl napsat redaktorovi vysílání. Po krátké době jsem obdržel exemplář evangelia v turečtině. Byl jsem radostí bez sebe! Konečně jsem mohl lépe poznat Toho, který se mi zjevil jako Pán a Spasitel. Ježíš začal hluboko proměňovat můj život svým

Ali dnes evangelizuje své rodáky v Turecku

slovem. V tu proměnu uvěřili dokonce i moji sousedé! Od té doby je můj dům otevřen pro každého, kdo chce o Ježíšovi poslouchat. Obvyčně začínám od otázky: »Chceš uvidět nebe?« Je-li odpověď pozitivní, říkám jednoduše: »Přijď a podívej se, jak žiju!«

Sny a vidění Ježíše

Muslimské země patří k těm nejvíce uzavřeným pro přítomnost a působení Ježíšových učedníků. Přesto v nich v posledních letech počet křesťanů vzrostl způsobem naprosto neočekávaným – skrze misi samotného Krista, jenž se zjevuje ve snech muslimům od Indonésie po Mauretánii a od Saúdské Arábie po Turecko. Je to výzva pro nás všechny, abychom se modlili za ně o víru v Syna Božího a o odvahu hlásat evangelium svým blízkým. Ježíš probouzí muslimský svět a my máme výsadu mít v tom svůj duchovní podíl prostřednictvím modlitby lámající pouta islámu a přivolávající Světlo světa, které svítí ve všech temnotách. (srov. Jan 1,5)

*Bartłomiej Grysa
Z Miłujcie się! 5/2016
Překlad podle Světla 20/2017*

Pěknou dovolenou!

Člověk, který nezná úžas nad znovuobjevením zevšednělé krásy, člověk, který nechválí a neděkuje, vlastně živoří, nežije.

Je čas pro práci, ale je i čas prázdnin a dovolených

V Bibli je napsáno: Všechno má určitou chvíli, všechno má svůj čas: je čas budovat i čas bořit. Je čas plakat i čas smát se. Je čas boje i čas pokoje. (srov. Kaz 3, 1-8) Můžeme doplnit: Je čas práce a učení, je čas prázdnin a dovolených. Čas bez práce, čas bez školy!

Učit se od dětí úžasu

Ale i o prázdninách můžeme my dospělí do školy, do školy k dětem. Ony se totiž ještě umí divit: Proč tak krásně kvetou kytky? Proč je voda tak průzračná? Proč je nebe tak modré? Proč je tolik hvězd na obloze? Máme se co učit od dětí, je tolik důvodů k úžasu! Během roku na to nemáme čas. Divíme se jiným věcem, často nepříjemným. Všechno má svůj čas.

Zaměřovat se na krásu

Prázdniny jsou časem podivu nad přírodou, nad dobrými lidmi, ale i časem poděkování za to všechno. Nepříjemných věcí je dost po celý rok. Teď nastal čas být otevřený pro ty příjemné. Moje maminka říkávala: u jídla se nemluví o katastrofách. Zkusme to o dovolené! Mluvěme o krásě, mlčme a podivujeme se!

Člověk, který neumí být vděčný, živoří

Člověk, který nezná úžas nad znovuobjevením zevšednělé krásy, člověk, který nechválí a neděkuje, vlastně živoří, nežije. Možná má leda potěšení z toho, že soused nemůže k moři, že kolega má horší auto a méně plnou peněženku. Takový člověk je jako moucha v hrnci s medem. Co je mně po všech? Jenže... Jenže i když má třeba dostatek všeho, co by chtěl, najednou mu něco chybí. Co s tím? Křídélka neslouží, jsou slepena medem. Kdo pomůže? No, třeba právě ty děti! Ta jejich škola dětství.

Pěknou dovolenou!

Převzato z knihy P. Jana Rybáře, SJ, Musíš výš, kterou vydalo nakladatelství Grantis

Dovolená není jen přestávka od práce

"Pojďte ke mně, všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím. Vezměte na sebe mé jho a učeť se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pro své duše odpočinek." (Mt 11, 28 - 29)

Workholismus není ctnost, ale nemoc

Nedávno se mi jeden známý chlubil, že ještě nemá vybranou předloňskou dovolenou. Asi jsem ho zklamal, protože jsem to nijak neobdivoval. Popravdě řečeno o něj mám spíš obavy. Co je za tím? Snaha oslnit svým výkonem? Potřeba dokazovat vlastní nepostradatelnost? Strach vystoupit ze zaběhané rutiny? Útěk před prázdnotou? Workholismus není ctnost, ale nemoc.

Dovolená není jen přestávka od práce. Je to čas k obnově našich sil fyzických i psychických – tedy čas odpočinku, občerstvení. Ale také čas uvědomit si a prožít šíři a bohatost života. Teprve zastavení, změna rytmu, vystoupení za zajetých kolejí k tomu vytváří prostor. Bez tlaku neodkladných záležitostí mi může dojít, co je důležité, co jsem přehlížel. A i když může někdy dovolená přinést konfliktní situace, je to důležitý čas vzta- hy s našimi blízkými.

Na chvíli „vypnout“ většinou nestačí

Většinou z nás je uhoněnost, vystresovanost, vyčerpanost nepřijemná a hledáme příležitost, jak z toho kolotoče na chvíli vypadnout. A umíme si užít čas, kdy ledacos nemusíme. Pokud ale zůstaneme jen u toho, z dovolené zdaleka nenačerpáme tolik, kolik jsme mohli. Bude nás totiž i během ní strašit představa, že až se vrátíme, všechno se rozběhne nanovo.

Zdánlivě okrajová, ale podle mě klíčová je otázka, jakou mám představu o Ježíši a jeho pohledu na můj život včetně mé práce, povinností, odpočinku. Představuji si Ježíše jako přísného šéfa, který nikdy není spokojen, sotva se zastavím, hned vymyslí nový úkol, ke všem starostem ukládá mnoho dalších povinností? Pak si nejspíš o dovolené budu chtít odpočinout i od něj, možná se před ním budu chtít tak trochu schovat. Tato představa je ale, podobně jako spousta dalších, falešná.

Ježíš nás zve, abychom si odpočinuli

Ježíš se představuje jako ten, kdo vidí naše lopocení, břemena, kterými jsme zavaleni, a chce nás občerstvit. Zve nás do své blízkosti, abychom si u něj odpočinuli, načerpali sílu a pokoj. Ať už si v přetíženosti z nejrůznějších důvodů libujeme, nebo pod ní padáme na ústa. Dovolená je příležitostí zastavit se s Ježíšem, nechat se jím uzdravit, jemu svěřit všechno, čím jsme obtíženi, co nás vyčerpává a stresuje. Můžeme spolu s ním pohlédnout z odstupu na svůj život, chce nám ukázat, co je opravdu důležité a co můžeme naopak odložit. Chce nám dát prožít, že na nic z toho nejsme sami.

Modlitba není povinnost, ze které se nevyvlíkneme ani o dovolené. Je příležitostí setkat se s Ježíšem, který občerstvuje a snímá břemena. Taková modlitba může způsobit, že dovolenou využijeme skutečně plně. Nebude to jen přestávka před dalším kolem, ale čas, který nás posune k plnosti života.

Podle: www.vira.cz

Česká Misie v Chicagu Vás srdečně zve na

VÝROČNÍ PIKNIK

v neděli 10. září 2017

v lesní rezervaci

„NATIONAL GROVE“

Zahrada č.4

27.ulice a Des Plaines Ave. - North Riverside

od 11.00 dopoledne do setmění

**v 11.00 dopoledne přímo na pikniku
ČESKÁ MŠE SVATÁ S ČESKÝMI ZPĚVY**

K poslechu, zpěvu a tanci hraje po celé odpoledne:

DJ Tony, skupina „Borůvky“ a hosté

v 1.30 odpoledne vystoupí taneční skupiny dětí z ÚMS

Pro děti bude bohatý program:

Nafukovací hrad na skákání a další hry

Bude připraveno výborné občerstvení:

Tradiční bramboráky, langoše, teplé klobásy a párky, a další pochoutky,
pečivo všeho druhu, dobře chlazené nápoje

Točená Pízeň 16oz za 4,-

Nebude chybět bohatá tombola.

Těšíme se na Vaši návštěvu.

V případě velmi špatného počasí se piknik koná v Klubu České misie

9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

Informace: 708 - 255 5117

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

Other Funeral Home locations

available upon request

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

*Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service*

Úmrtní oznámení

*Život jsi dobojovala.
ve vzpomínkách zůstáváš!*

*Pán života smrti povolal na věčnost
naši milou kamarádku, paní*

Elišku Hinke

Zemřela po těžké nemoci 9. června 2017.

Vzpomínková mše svatá za ni bude sloužena
v kostele České misie v Brookfieldu
v neděli 6.srpna 2017 ve 2.00 hod. odpoledne.

Eliško, odpočívej v pokoji!

*Děkujeme všem, kdo jste ji znali
a vzpomínáte na ni v modlitbě.*

Kamarádky a přátelé.

CZECH CATHOLIC UNION

**5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127**

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Robert L. Cermak, President

Chicago Representatives

**Loretta Moravec
1-708-484-3162**

**Dolores Jacklin
1-630-968-1292**

**Ústředna Moravských Spolků
Vás srdečně zve na**

Výroční piknik

Neděle 20.srpna 2017

od 11.00am do 5.00pm

Kiwanis Park

za nádražím u městské radnice

8820 Brookfield Ave.,

Brookfield, Illinois 60513

Dobré jídlo.

Dobré pití.

Dobrá zábava.

Hudba, tanec, hry pro děti.

Vtroucí vzpomínka

*Letošního 10. srpna tomu bude pět let,
co byl všemohoucím Bohem povolán
z pozemského života na věčnost
naš milovaný tatínek a dědeček, pan*

Rudolf Boleslav

Narodil se 29. března 1924 v rodině řidičského učitele
v Křižanovicích na Moravě.

Ihned po komunistickém převratu v roce 1948
odešel za hranice, kde se účinně zapojil jako agent
do protikomunistického odboje.

V roce 1950 odešel do USA, kde též založil rodinu a se svou
manželkou Andělou vychovali dva syny Rudolfa a George.

Po celý život byl věrný svému moravskému původu,
měl rád rodnou zem, její kulturu a písně, které rád zpíval i
v pěveckých sborech. Byl člověkem společenským,
neustále obklopen řadou přátel, s nimiž často diskutoval.

Byl zakládajícím členem a později jednatelem

Sdružení československých exulantů v Chicagu.

Jako dobrý katolík byl aktivním členem České misie
a pravidelným účastníkem českých bohoslužeb.

Zemřel v nemocnici Loyola v Maywood 10. srpna 2012.

**Vzpomínkovou mši svatou za něho
i za jeho zesnulou manželku Andělu Boleslavovu
budeme obětovat v kostele České misie v Brookfieldu
ve středu 9. srpna 2017 v 10.00 dopoledne**

*Děkujeme všem, kdo si
na naše rodiče vzpomenete
v modlitbě spolu s námi.*

**Rudolf Boleslav, syn s manželkou Sharon
a vnuci Garrett a Brent
George Boleslav, syn**

Vděčná vzpomínka

*Letošního 10. srpna tomu budou dva roky,
kdy byl ve věku 96 let povolán na věčnost
naš milovaný duchovní Otec*

Mons. Josef Šach

Narodil se 22. dubna 1919 v Hořovicích ve středních Čechách.

Vyučil se v lahůdkářství, byl členem a cvičitelem Sokola,
za války dělal obchodního příručího u Batě ve Zlíně.

Po únoru 1948 uprchl přes Rakousko do Anglie a
nakonec se dostal do Kanady, kde opět pracoval u Batě.

V Torontu navštěvoval český kostel sv. Václava,
kde též vzniklo jeho pozdní kněžské povolání.

V roce 1955 odjel do Nepomucena v Římě,
kde na Lateránské univerzitě vystudoval teologii.

Ve věku 42 let byl vysvěcen na kněze o Vánocích roku 1961.

Z Říma se vrátil do Kanady a působil potom
v několika farnostech hamiltonské diecéze.

Při práci na zahradě přišel o pravé oko, ale zůstal dál v pastoraci.
Roku 1970 založil českou misijní farnost sv. Vojtěcha v Burlingtonu,
kde působil až do svého odchodu na odpočinek v roce 2001.

Po celé Kanadě a do USA i dalších zemí světa posílal
katolické občasníky, kde povzbuzoval krajany k horlivé víře.

Pořádal sbírky pro Nepomucenum, pro sochu Panny Marie
v Exilu a mnoho dalších charitních akcí.

V roce 2006 byl papežem Benediktem XVI.
jmenován Monsignorem a Čestným prelátem.

Poslední léta svého života strávil v domově duchodců
u sester sv. Alžběty v Hamiltonu.

Zemřel 10. srpna 2015.

Pochován je u kostela sv. Vojtěcha na hřbitově v Burlingtonu.

Vzpomeňte si na něho v modlitbě spolu s námi

**Spolubratři kněží a věřící z českých misii
v Kanadě a ve Spojených státech**

**Vzpomínkovou mši sv. budeme
za Mons. Josefa Šacha obětovat
v České misii v Brookfieldu
v sobotu 12. srpna 2017 v 6.30 večer**

78. MORAVSKÝ DEN

Polky
Valčky
Moderní

Vystupují
skupiny
Dospělých
a Děti

Neděle 24. září 2017

10.00 dopoledne - Mše svatá

2.00 odpoledne - Kulturní program

Potom následuje taneční zábava

Lithuanian World Center

14911 127th Street, LEMONT, IL 60439

Dar \$ 20.00 na osobu

V předvečer v sobotu 23. září 2017 od 7.00pm

Taneční zábava

Hraje dechová hudba Skaličané & DJ Tony

Dar \$ 20.00 na osobu

Pro více informací navštivte naše webové stránky:

www.UnitedMoravianSocieties.org

Promluva o svěcení neděle

Pracujete neúnavně, milé děti. Avšak to, co vyděláte, neprospívá vždy vaší duši a vašemu tělu – totiž to, co získáte svou prací v neděli. Kdybychom se zeptali těch, kdo v neděli pracují, copak udělali, mohli by velmi často odpovědět: „Zaprodal jsem svou duši ďáblu, ukřižoval našeho Pána a zapřel svůj křest.“ Takový ubožák je tedy určen peklu. Bude muset po celou věčnost plakat, aniž tím kdy co získá. Když vidím

někoho v neděli jet s nákladem, myslím si vždycky: Ach, ten veze svou duši do pekla.

Ó, jak velice se mýlí ve svých výpočtech ten, kdo se namáhá v neděli! Myslí si, že vydělá více než jiní. Cožpak může nějaký peněžní obnos, který si vydělá, vyvážit škodu, kterou si sám způsobí tím, že přestoupí zákon dobrého Boha?

Domníváte se, že vše záleží na vaší práci. Ale jen vzpomeňte na nemoc, na nehodu. Ach, kolik práce může být zmařeno jedinou bouří, jediným krupobitím, jediným mrazem. Dobrý Bůh má všechno ve své ruce, může se pomstít, kdy chce a jak chce. Nikdy nemá nedostatek prostředků. Cožpak není vždycky silnější? Cožpak není vždy právě on jediný Pán?

Byla jedna žena. Ta se přišla svého faráře zeptat, zdali by nemohla svázat v neděli seno. „Ale vždyť to není vůbec potřeba,“ pravil farář, „o své seno se vůbec nemusíte obávat.“ Ale žena trvala na svém a říkala: „Chcete tedy, abych nechala svou sklizeň nazmar?“ Ten večer umřela. Ona sama byla ve větším nebezpečí než její sklizeň.

Nepracujte pro pokrm, který hyne, ale pro pokrm, který zůstává k životu věčnému. Co jste získali, když jste pracovali v neděli? Vždyť zemi opustíte takovou, jaká je. Až odtud půjdete, nic si s sebou nevezmete. Ach, ten, kdo příliš přilnul k zemi, velmi těžko odsud odchází. Naším prvním účelem je jít k Bohu. Jen proto jsme zde na zemi.

Milé děti, v neděli bychom měli umřít a v pondělí vstát z mrtvých. Neděle patří dobrému Bohu, je to jeho den, den Páně. On učinil všechny dny v týdnu, mohl si pro sebe vyhradit všechny, ale dal nám šest a pro sebe si ponechal jen sedmý. Jakým právem saháte na to, co vám nepatří? Víte, že ukradený majetek nikdy nepřináší požehnání. Právě tak i den, který kradete Pánu, vám nepřinese zisk. Znam dva velmi jisté prostředky, jak zchudnout: pracovat v neděli a krást.

*Sv. Jan Maria Vianney
podle www.fatym.com*

Kardinál Sarah: V eucharistické úctě se učte od sv. Jana Pavla II. a sv. Matky Terezy

Skutečnost, že se tak mnoho křesťanů neúčastní liturgie, je vážným pohoršením. Jsme povinováni obrátit se k nim s bratrským napomenutím – říká kardinál Robert Sarah, prefekt Kongregace pro bohoslužbu a svátosti. Zároveň je potřeba pečovat o to, aby se liturgie sloužila v našich komunitách řádně, aby byla setkáním s živou osobou Krista, a tedy kultem Boha a nikoliv bratrství, dodává.

Kardinál Sarah o tom mluvil na Mezinárodní konferenci o liturgii, která probíhala na začátku června na Katolické univerzitě v Miláně. Správnému postoji k Eucharistii se podle něho můžeme učit od dvou světců naší současnosti – Jana Pavla II. a Matky Terezy z Kalkaty. Šéf vatikánské kongregace připomněl, že celý život Karla Wojtyły byl prodchnut hlubokou úctou k Eucharistii. „Dnes bych vás chtěl vyzvat, abyste si připomněli jen poslední léta jeho služby. Jeho tělo bylo poznamenáno nemocí, ale přesto nikdy před Nejsvětější svátostí neseděl. Pokaždé poklekal. Potřeboval pomoc ostatních, aby poklekl a zase vstal. Avšak až do svých posledních dní nám dával velké svědectví úcty k Nejsvětější svátosti,“ řekl kardinál Sarah. Jak dále dodal, sv. Matka Tereza z Kalkaty se každý den dotýkala Krista ve ztrápených tělech nejubožejších lidí, ale přesto se nikdy neodvážila dotýkat Ježíšova Těla v Eucharistii. Přistupovala k přijímání jako malé dítě, které se nechává krmit svým Bohem. Říkávala dokonce, že ji rmoutí, když vidí, jak lidé berou Hostii do ruky.

Podle www.radiovaticana.cz

Co nás překvapí v Cedar Rapids?

Mnozí členové České katolické misie v Chicagu nás již znají, věnují nám svůj čas, povídání, dělí se o své životní příběhy a za jejich péči a podporu jsme jim nesmírně vděční. Misii navštěvujeme opakovaně a je pro nás místem, kde nalézáme nejen duchovní útěchu a přízeň krajanů, ale i stopy paměti bohaté české minulosti, která k městu a zdejšímu životu nerozlučně patří. Dovolím si i já trochu zavzpomínat. Poprvé jsme s kolegou profesorem Dušanem Lužným navštívili Chicago na sklonku roku 2013. Pamatuji si, že tenkrát byla pořádná zima a na místech spojených s českou minulostí jsme nezastihli ani živáčka. Nechtělo se nám z vyhrátých konferenčních sálů v centru města vycházet na mráz, ale hnala nás zvědavost a následně i fascinace tím, jak velké a slavné české Chicago v minulosti bylo. Na českých hřbitovech nám při pohledu na množství hrobů datovaných ještě do 19. století postupně docházelo, jak bohatý a významný je zdejší český život. A jak je důležité na ni nezapomenout. V hodinách socialistického dějepisu se v Česku o této emigraci pochopitelně neučilo. A tak jsme do Chicaga poprvé přijeli vybaveni pouhými útržky znalostí o historii. Dnes jsme rádi, že jsou informace o zdejší české kultuře, náboženství a významných krajanech více známe, a že můžeme studentům na Univerzitě Palackého v Olomouci vyprávět o tom, jak významnou kapitolou byla emigrace do Chicaga.

O dva roky později, v říjnu 2015, jsme už nebyli pouhými návštěvníky města, ale přijeli jsme zde pátrat po stopách Čechů. Procházeli jsme město křížem krážem, podle pohlednic a archivních materiálů jsme nalézali dodnes zachovaná nebo již zaniklá místa krajanského života – kostely, školy, sokolovny, restaurace, banky, knihovny, hřbitovy, objevovali jsme zákoutí čtvrti Pilsen, Cicero, Berwyn a další. Začali jsme pravidelně navštěvovat Českou katolickou misii a těšit

se z jejího misijního působení a péče o různé generace krajanů. Znovu jsme se vydali po českých kostelech, navíc vybaveni cennými informacemi, které nám poskytl Mons. ThDr. Dušan Hladík. Návštěvy farních kostelů zasvěcených českým světcům dodnes připomínají existenci více než desítky „osad“ s farními školami, ale dnes jsou už jen odleskem dřívějšího působení katolíků ve městě. Kostel sv. Václava je již zbouraný, kostel sv. Prokopa nebo sv. Anežky České s českou minulostí spojují už jen některé zachovalé nápisy v interiérech či vitrážích, jejich návštěvníci o jejich historii už nevědí téměř nic. Nejen návštěvy těchto „osad“ nás vedly k tomu, abychom se věnovali otázce, proč nám před očima slavná minulost mizí a rozhodli jsme se přispět alespoň trochu k tomu, aby takto nemizelo i to, s čím se v Chicagu setkáváme dnes. Proto jsme náš výzkum zaměřili na ty, kteří mnohé pamatují. Na ty, kteří emigrovali do Chicaga, nebo se v něm narodili a vyrostli. Pátráme po tom, proč docházelo k poměrně rychlé a snadné asimilaci českých imigrantů, povídáme si s těmi, kteří odešli z Československa po roce 1948, poté po roce 1968 a nakonec po roce 1989 a jejich potomky.

Od jara roku 2016 se na půdu misie vracíme co půl roku a jsme vděční a zavázáni těm, kteří si s námi povídají o svém životě. Někdy je to radostné vzpomínání, jindy zase smutné, jak už to v životě bývá. Občas se nám podaří ve městě a jeho okolí objevit nějaké to místo spojené s českou minulostí, případně navštívíme akce pořádané misii nebo krajanskými spolky. Nemůžeme nevzpomenout tradiční Moravský den, na kterém slavnostní bohoslužbu celebroidli biskupové Petr Esterka a Václav Malý. Během našich rozhovorů se někteří krajané zmiňovali o Cedar Rapids, kam občas posílají některé archiválie, o občasných vystoupeních na kulturních akcích pořádaných tamním českým muzeem. Letos se nám podařilo město Cedar Rapids navštívit a to v doprovodu Mons. Hladíka a pana Klímy. Čtenářům přiblížíme některé dojmy z naší návštěvy.

Město Cedar Rapids

Zmínili jsme, že Cedar Rapids je město se zhruba 130 tisíci obyvatel. Podle amerických měřítek je malé, podle měřítek českých je o něco větší než Liberec nebo Olomouc, naše páté a šesté největší město. Obyvatelstvo města v průběhu 20. století postupně narůstalo, ale ve srovnání s jinými americkými městy poměrně málo. Vyhnul se mu překotný růst a tak Cedar Rapids působí spíše venkovským a klidným dojmem, který kontrastuje s hlukem a přeplněností Chicaga. Je druhým největším městem v lowě a centrem Linn County.

V červenci roku 1997 se Česko potýkalo s tragickými následky záplav, které postihly třetinu území státu, nejvíce Moravu a východní Čechy. Totéž se opakovalo v srpnu roku

Zaběr ze mše svatě na Moravském dnu v Chicagu 2016.

Zleva Mons. Dušan Hladík z Chicaga, biskup Petr Esterka z Los Angeles, biskup Václav Malý z Prahy a Fr. Libor Švorčík z Toronta

Nově vybudované České a Slovenské muzeum v Cedar Rapids, slavnostně otevřené v říjnu 1995 za přítomnosti tří prezidentů: amerického Billa Clintona, českého Václava Havla a slovenského Michala Kováče se ocitlo při povodni v červnu 2008 téměř celé pod vodou.

Dobře zkonstruovaná železobetonová budova muzea povodeň přežila a byla podkopána, umístěna na speciální podvozek a převezena na nové vyvýšené místo.

Rekonstrukce stála 25 milionů dolarů a obnovené a rozšířené muzeum a knihovna byly otevřeny v červenci roku 2012. dnes vytváří na břehu řeky dominantu „České vesnice“

2002, kdy byly zasaženy záplavami jižní, střední a severní Čechy a částečně zase Morava. Cedar Rapids čelilo v nedávné minulosti rovněž dvěma katastrofám – povodním v roce 2008 a 2016. V červnu 2008 vystoupala hladina řeky Cedar na rekordních 31 stop, stovky bloků byly poškozeny, tisíce nemovitostí byly zaplaveny. V září roku 2016 v důsledku hurikánu Paine město čelilo další zkáze. K zaplaveným územím patřily Time Check Park, the Czech Village, and the New Bohemia district, z nichž byly evakuovány tisíce osob. Jednou z poškozených staveb bylo i České a slovenské muzeum a knihovna. Czech Village se rozprostírá podél 16. Avenue SW a nalézá se v ní řada českých podniků, zejména restaurací a obchůdků. Dnes jsou již obnoveny. Dominantou města je Národní české a slovenské muzeum a knihovna, které patří k nejvýznamnějším zajímavostem a také český národní hřbitov. Budova muzea, která se nalézala v těsném sousedství řeky, byla poškozena povodněmi v roce 2008. Následně byla přemístěna dále od řeky a rekonstruována. Připomíná první české obyvatele města. Odkud se vzali? Jaký byl život našich krajanů ve městě?

Češi v Cedar Rapids

V roce 1870 bylo v Linn County evidováno 1 780 Čechů, poté jejich počet mírně narůstal a v rozmezí let 1890 až 1930 se pohyboval vždy nad hranicí tří tisíc osob. Pokud zůstaneme v roce 1930 a porovnáme podíly obyvatel, tak si snadno spočítáme, že česká populace tvořila 5,4 %. O prvním osídlení nic nevíme, datováno bývá do roku 1850. Směřovalo spíše na jih a jihovýchod města, doloženy jsou první koupě půdy a budování českých farem. V roce 1860 žilo ve městě osmdesát českých rodin, po občanské válce počet Čechů stoupl, přijížděli další, přátelé a příbuzní, kteří obdrželi informace o příznivých podmínkách v kraji. Působily na ně také zprávy otiskované v novinách a působení imigračních agentur, které nové příchozí lákaly zprávami o nízkých cenách a ekonomických možnostech. V roce 1868 místní noviny v Cedar Rapids psaly o enormním počtu cizinců přicházejících do města. Prvním obchodníkem, jehož pobyt ve městě máme doložený v rozmezí let 1867-1871, byl Jerome Vostrovsky. Věnoval se prodeji dámské konfekce a domácích potřeb. V roce 1870 *Directory* otiskuje zprávu o zaměstnání Čechů, kteří pracovali jako dělníci, ševci, krejčí a obchodníci. O sedm let později tentýž zdroj zmiňuje počet 387 rodin českého původu. Vedle evidentních ekonomických úspěchů nalézáme i řadu informací o kulturním životě, například o „příliš hlučných“ sobotních tanečních večerech v Bohemian Dance Hall, které obtěžovaly ostatní obyvatele. Češi se usídlili v místech, která byla pojmenována jako Czech Village a New Bohemia. Postupně se prosazovali i v politické reprezentaci města, zakládali asociace a spolky, školy, pořádali Česko-americké dny. Mezi nejznámější spolky patřil Čtenářský spolek založený v roce 1868. Kulturní život obohacovaly různé hudební a divadelní aktivity, sportovní zase zajišťoval místní Sokol. Katolíci ve městě

Nový kostel sv. Ludmily vystavěný na místě původního českého, ten připomínají jen staré okenní vitráže zde druhotně umístěné

Původní český kostel sv. Václava v Cedar Rapids, nalézá se za řekou naproti muzeu

vybudovali kostel sv. Václava, jehož základní kámen byl položen v roce 1874 a stavba byla dokončena v roce 1882. V roce 1914 byla otevřena škola sester de Notre Dame a v rámci ní byla zřízena i kaple zasvěcená sv. Ludmile. Následné přestavby a rozšiřování daly vzniknout samostatnému kostelu sv. Ludmily, dodnes funkčnímu.

I po 2. světové válce ve městě pokračuje bohatý kulturní a spolkový život. Například Kolach Festival, který byl poprvé pořádán v roce 1924, pokračuje i ve druhé polovině 20. století. V roce 1974 ho pořádala jako třídní slavnost zmíněná farnost Sv. Ludmily. Mnohé se ale začíná měnit. Složení návštěvníků v kostele sv. Václava na přelomu 50. a 60 let doznává změn, s nimiž vymizely bohoslužby v českém jazyce. Totéž potkáva i farnost Sv. Ludmily, kde do 80. let sloužili čeští kněží. Do dneška navzdory opakujícím se povodním zůstaly stát některé budovy, připomínající dřívější společenský život. Dnes se ve městě spíše setkáme s Američany, kteří se hlásí k českému původu. Po povodních byl v roce 2012 otevřen New BoCity Market. Největším úspěchem byla bezesporu obnova muzea, z něhož se stala nepře-

hlédnutelná dominanta tyčící se nad řekou Cedar. Přesné je přirovnání k Fénixovi, který povstal z popela, s jediným rozdílem – muzeum povstalo doslova a do písmene z vody.

Každoročně se v Cedar Rapids pořádají Československé festivaly s velkolepými průvody, tradičními trhy a zábavami

Jeden z původních domků českých emigrantů, který byl přestěhován na nádvoří muzea

Hlavní ulice „České vesnice“ v Cedar Rapids se spoustou českých obchůdků a restaurací vedoucí na „Lví most“ se sochami českých lvů

Interiér ukázkového českého domku s veškerým zařízením ukazuje, jak se žilo našim krajinám v Americe asi před sto lety

České a slovenské muzeum a knihovna

Povodeň v roce 2008 zasáhla muzeum nesmírně ničivou silou, voda protékala budovou, místy vystoupala až do výšky 12 stop. Tři roky poté byla budova opravena, rozšířena a přemístěna na vyvýšené místo. Přímě v muzeu dnes můžete shlédnout projekci, která zaznamenává „vzdvížení“ muzea krok po kroku. Je to fascinující podívaná, kterou tehdy na živo sledovaly tisíce lidí. Rekonstrukce stála 25 milionů dolarů a nové muzeum bylo otevřeno v červenci roku 2012, včetně knihovny. Muzeum je pozoruhodným místem, které stojí za návštěvu.

Na první pohled návštěvníka osloví skutečnost, že se nejedná o instituci, která lpí na minulosti. Naopak, muzeum je otevřené místní komunitě a působí svěžím dojmem. Jeho vnitřní prostory jsou dobře rozvrženy, umožňují muzeu pořádat různé druhy kulturních a vzdělávacích aktivit. Ocenit je ale třeba samotné muzejní expozice. Přestože se zaměřují na vše česko-slovenské, tak události, příběhy, exponáty nesou mnohem širší poselství. Muzeum není o Čechách a Slovácích v Americe, je o příběhu skupiny imigrantů, kteří se stali součástí místní pospolitosti. Naplňuje poslání muzea, kterým je „inspirovat lidi, ať už jsou odkudkoliv...“. Expozice nehledají nějakou zapomenutou kulturu a nevolají po její obnově v původní podobě. Vypráví příběhy lidí, které jsou zasazeny do konkrétních historických událostí a změn. Nejsou tak úplně o Čechách a Slovácích, ale vypráví o svobodě, rozhodování, nových domovech, rodině, společenství a lidské důstojnosti. Příběhy jsou pojátkem mezi minulostí a současností. A důkazem toho, že je dobré uchovávat paměť míst a neopomínat, jak se utvářela identita místních obyvatel. Expozice mají své poselství a je vidět, že vznikly na hodnotách, na jejichž zrodu se imigranti sami podíleli. Vyjadřují úctu k „dědictví“ minulosti a vztah k současnosti. Jsou takto více americké, než české. Návštěvníci příjíždějící z Česka tomu musí přijít na chuť, a neočekávat, že muzeum bude

Expozice českých, moravských a slovenských krojů ukazuje staré tradice oblékání v různých regionech Československé republiky

jakýmsi archivním záznamem původní nacionální jednolité kultury minulosti, navíc idealizované. Možná by muzeu pomohlo, kdyby z názvu umazalo slovo „národní“. Ve skutečnosti je příběh češství součástí mnohem většího amerického příběhu. Expozice obsahují dva základní prvky: historické události poukazující na kontrast mezi svobodou a útlakem, a dále všední věci patřící k životu imigrantů.

Největší ponaučení jsme si ale odnesli z knihovny, poněcháme stranou množství archiválií, knih, časopisů v češtině, kterým ale běžný Američan neporozumí. Porozumí ale knize, která je v knihovně ve více výtiscích a věnuje se kulturnímu šoku, který může Američany při návštěvě Česka potkat. V čem spočívá? Třeba v nezájmu českých číšníků v hospodách, ve varování od upoutávání jejich pozornosti, delší doby žadonění se o placení, ve strašných českých řidičích, ignoraci omezení rychlosti, šíleném spěchu, dvojnásobné nehodovosti, ale naopak i v popisech vřelosti, otevřenosti a zvědavosti – ty připomínají historické záznamy z Cedar Rapids, které zmiňují optimismus české komunity a schopnost vypořádat se s četnými ranami osudu.

Daniel Topinka, Česká republika

O autorovi

PhDr. Daniel Topinka (1971) vystudoval sociologii a religionistiku na Masarykově univerzitě v Brně, doktorskou práci obhájil na Univerzitě Palackého v Olomouci. Působí jako odborný asistent na Katedře sociologie, andragogiky a kulturní antropologie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Zabývá se tématem náboženství a emigrace.

Kontakt: daniel.topinka@upol.cz

Expozice věnovaná telocvičné organizaci Sokol, která měla své jednoty ve všech městech po celé Americe, kde žili naši krajané

MLADÝM

Polibek

Políbení otce

Jsmo u páté vlastnosti milosrdného Otce, která je v podobnosti popsána slovy „Políbil ho“. Také toto slovo je třeba pochopit, prožít a následovat. Bude to prospěšné pro náš růst ve výchovném umění.

Obejmout znamená hodně, políbit ještě víc. Milosrdenství sahá vždy po něčem větším, vyšším. Zkusme to konkretizovat vzhledem k milosrdenství

- Je lépe se usmát než vysmát.
- Je lépe kooperovat než konkurovat.
- Je lépe přijímat než se dojímat.
- Je lépe být slunečnicí než bodlákem.
- Je lépe políbit než jen obejmout.

Pravdu posledního „lépe“ zakoušíme v otcově daru políbení. Místo, aby egoistickému a rozchazovačnému synu vyčinił - otec ho políbí! Je to nejceněnější polibek, jaký v evangeliích najdeme. Zapomeňme na polibek Jidášův (Mk 14,45) a myslme na tolik polibků, které rozdala hříšnice u nohou Pána (Lk 7,45). Polibkem tatínek vysílá krásné poselství: *Miluji tě! Jsme nejintimnějšími přáteli! Jsem ti tak blízko! Otcův polibek je jeho nejvyšším vyjádřením milosrdenství. Je tak přesvědčivý, že se navždy zapíše do synova srdce.*

Polibek ústy sestoupí do synova nejhlubšího nitra. Je podobný požehnání, které z úst svatého Josefa a Panny Marie sestoupilo na Ježíše, když mu bylo třináct let (otcovské požehnání u Židů zvané bar micva). Tehdy se syn stává podle židovského zákona dospělým. Tehdy ho jeho rodiče oslovují slavnostním pozdravem: *Synu, ať se ti stane v životě cokoli, ať budeš mít úspěch, nebo ne, ať se staneš slavným, nebo ne, ať budeš zdrav, nebo nemocen - rozpomeň se na lásku svého otce a matky.* Tato slova se skrývají v onom otcovském polibku.

Tento polibek se zapíše do synovy duše na celý život. Matčino políbení ze mě učinilo malíře, říkával Michelangelo Buonarroti. Proč se tedy s políbením skrývat pod stůl, proč neprojevit svou lásku? Rodiče, kteří se občas políbí, ukazují dětem svou lásku. Políbení vytváří v dítěti také protilátky potřebné k odolnosti, když na ně život vycení zuby. Děti, které byly v dětství líbány, v životě obstojí.

Je třeba si zapamatovat, že dokonalý polibek je pouze polibek otce z podobnosti o návratu ztraceného syna. Je to polibek, který přiklápí velkým kamenem minulost syna, který zhrěšil a promrhal otcovský podíl. Je to polibek milosrdného Boha i jeho Syna, který zde na zemi sice těžko napodobíme, ale nikdy nám k tomu nesmí scházet vůle a cit.

Pino Pellegrino

Řeč polibku

Už se líbají? Tak zaznívala alespoň za mého mládí otázka, když přišla řeč na to, jak jsou daleko v chození naši spolužáci a spolužačky. Možná dneska kolem chození padají jiné otázky, každopádně polibek zůstává stále výrazem blízkosti a intimity. Lidé, které líbáme, nebo od nichž se naopak necháváme líbat, patří zpravidla do nejvnitřnějšího území našich vztahů. Do této oblasti patří také naši rodiče, proto skutečnost, že otec líbá svého syna, asi nikoho nepřekvapí. Když však budeme pozorně sledovat příběh otce a syna v Lukášově evangeliu, zjistíme, že otcovo políbení syna je tu hodně nesamozřejmé.

Pro intimitu je charakteristická blízkost a sdílení. Blízkost je často vidět i na tom, koho si pustíme „k tělu“, a polibek vyžaduje snížit vzdálenost mezi lidmi na nulu. Sdílení má mnoho rovin a sdílet je možné mnoho věcí. Sdílíme informace o sobě samých, čím bližší vztah, tím důvěrnější věci o sobě říkáme. S blízkými lidmi sdílíme své myšlenky, můžeme s nimi sdílet prostor třeba jednoho bytu. Když spolu prožíváme životní události, tím se o ně také dělíme a vytváří to blízkost. Otec v příběhu o marnotratném synu sdílí se svými dvěma syny všechno. „Dítě, ty jsi stále se mnou a všechno, co mám, je tvé,“ říká otec staršímu synovi na závěr, a tím podtrhuje jejich nesmírnou blízkost, která staršímu synovi úplně uniká. Tím, že mladší syn žádá, aby mu otec vydal jeho část majetku, tuto blízkost sdílení s otcem opouští. Společné začne být soukromým a syn se stává cizím člověkem. Ne nadarmo vykladači Bible přirovnávají akt vyžádání majetku k vydedění. Když se syn rozhodne vrátit zpět domů, dělá to v přesvědčení, že blízkost jeho vztahu k otci je navždy ztracena: „Už se nemohu nazývat tvým synem.“ Přesto zkusí být alespoň dělníkem u svého otce, pokouší se získat minimum z původní blízkosti. Když se však otec se synem setká, políbí ho. Zpravidla se zaměstnancům nestává, že by je jejich šéf líbal při příchodu do práce. Svým polibkem otec obnovuje blízkost. Od té chvíle opět platí, že co je otcovo, je i synovo. Ztracený a synem pozdě objevený poklad otcovy blízkosti je opět navrácen.

Pokud příběh o milosrdném otci a ztraceném synu odráží Boží vztah k nám, je Boží blízkost a velkorysost k nám závažná. Bůh nám pak říká: „Dítě, všechno, co mám, je tvoje!“ My však svými hříchy říkáme: „Chci mít tvůj majetek pro sebe. Chci si s ním dělat, co se mi zlíbí, a nechci se o něj s tebou, Bože, dělit. Nechci, abys mi do něj mluvil. Vydej mi mou část!“ A Bůh to respektuje. Je však stále připraven nás přijmout a políbit, obnovit blízkost mezi námi a jím samým a učinit znovu všechno, co je jeho, i naším. Jsme však my ochotní učinit všechno, co je naše vlastnictví, i Božím majetkem?

Vojtěch Sivek

Salesiánský magazín 2017/3

Dar času

Na smrtelné posteli si Alexandr Veliký svolal svou armádu s generály, aby jim sdělil svá poslední tři přání:

1. „Až zemřu ať nejlepší lékaři nesou moji rakev.“
2. „Celé moje nashromážděné bohatství – peníze, zlato, drahé kameny ať jsou rozsypany podél cesty ke hřbitovu.“
3. „Mé ruce budou volné a budou viset ven z rakev tak, aby je všichni viděli.“

Jeden z jeho generálů, který byl překvapen tímto neobvyklým posledním přáním požádal Alexandra Velikého o vysvětlení.

A tady je to, co mu Alexandr Veliký řekl:

1. „Chci, aby ti nejlepší lékaři nesli moji rakev na důkaz toho, že až nadejde čas podívat se smrti do očí, tak ani ti nejlepší lékaři na světě nemají tu moc uzdravovat...“
2. „Chci, aby silnice vedoucí na hřbitov, byla pokryta mými poklady tak, aby každý viděl, že materiální bohatství získané na zemi, zůstane na zemi...“
3. „Chci, aby když mě ponесou, se mé ruce volně houpaly ve větru a to proto, aby lidé pochopili, že jsme přišli na tento svět s holýma rukama a s holýma rukama ho opouštíme a že ten nejcennější poklad ze všeho jsme si již vyčerpali a to je čas...“

Do hrobu si nevezmeme žádné materiální bohatství. ČAS je naším nejcennějším pokladem, protože je OMEZENÝ. Umíme si nashromáždit velké bohatství, ale neumíme si vyprodukovat více času. Takže když se rozhodneme věnovat někomu náš čas, vlastně jsme mu darovali část našeho života, který si už nikdy nemůžeme vzít zpět. Náš čas je náš život!

Nejlepší dárek, který můžete dát své rodině a přátelům, je váš čas. Kež vám Bůh dá dostatek času, abyste jej mohli sdílet se všemi, které máte rádi.

To není komár!

Je to nejnovější dron, který se už vyrábí! Ovladatelný z velké dálky. Je vybavený miniaturní kamerou a mikrofonem. Může dosednout kamkoli, odebrat vzorek DNA s pocitem píchnutí komárem. Je schopný dostat pod kůži mikro RFID – stopovač. Můžete ho donést domů na sobě, nebo vám vletí do bytu. Tak nikdy nevíte, co se vám přihodí. Může to být nástroj absolutní kontroly.

Ruská „Noemova archa“ – blíží se konec světa?

A máme tu opět další překročení hranic mezi možným a nemožným. Tentokrát jde o projekt z dílny ruské architektonické kanceláře Remistudio, který v případě záplav a jiných klimatických změn může posloužit jako záchranný přístav.

Ark Hotel, novodobý kříženec Noemovy archy a futuristické vize sci-fi hotelů, je odpovědí ruských architektů na problémy klimatických změn a zvyšující se hladiny oceánů. Remistudio se rozhodlo sestavit masivní hotelový koncept, který v případě přírodních katastrof odolá i záplavám. Futuristický hotel má tvar oblouku, který připomíná slimáčí ulitu a v případě záplav dokáže fungovat jako samostatná jednotka - ať už na souši nebo ve vodě.

Hotel Ark byl navržen jako bioklimatický dům s vlastním podpůrným systémem, který umožňuje uzavřený životní cyklus. Koncept hotelu vznikl ve spolupráci s Mezinárodní unií architektů v rámci programu „Architecture for Disaster Relief“, který má poskytnout pomoc a úlevu v případě přírodních katastrof. Hotelová „ulita“ může být postavena v jakýchkoliv klimatických podmínkách a díky struktuře bez pravých úhlů a výběžků, která také rovnoměrně rozkládá váhu budovy, konstrukce vydrží i zemětřesení.

Design využívá sluneční panely a sběrný systém dešťové vody, aby tak obyvatelům poskytl energii i zásoby vody. Vnitřek hotelu připomíná skleník a vzkvétá zelení, která se postará o přísun kyslíku a slouží i jako částečný zdroj potravy. Prosklené vnější stěny zároveň snižují potřebu umělého osvětlení. Jsou opatřeny i samočisticím systémem, aby se kvalita světla zbytečně nesnižovala.

Prof. Josef Cibulka, výrazná osobnost české společnosti

Perokresba tváře Josefa Cibulky
zhotovená Maxem Švabinským

Univerzitní profesor a katolický kněz Josef Cibulka patří bezesporu mezi nejvýznamnější osobnosti české uměnovědy. Byl autorem četných monografických odborných studií a knih, které vypovídají o jeho širokém intelektuálním záběru. Byl známou osobností společenského života Rakouska-Uherska, především v jeho hlavním městě Vídni, od 28. října 1918 pak také nově vzniklé Československé republiky. Byl pozoruhodným uměnovědcem, teologem, filozofem, cestovatelem, především však ryzím člověkem a příjemným společníkem.

Prof. ThDr. PhDr. Josef Cibulka se narodil 1. 7. 1886 v Ústí nad Orlicí, zemřel 2. 4. 1968 v Praze. Studoval na gymnáziu v Lanškrouně, středoškolská studia ukončil v roce 1905 maturitní zkouškou v Litomyšli. Po maturitě v letech 1905–1910 vystudoval filosofii a teologii na České teologické koleji v Římě, tam také přijal kněžské svěcení. Po návratu na Moravu přednášel dějiny církevního zpěvu na bohoslovecké fakultě v Olomouci, kde obhájil svoji rigorózní práci

nazvanou: Vývoj liturgického zpěvu a jeho forem. V letech 1910–1913 působil jako docent církevního zpěvu v tamním chlapeckém semináři, a také na dívčím lyceu. V letech 1913–1918 byl v Olomouci biskupským ceremoniářem a sekretářem, v letech 1917–1919 docentem církevního výtvarného umění a liturgického zpěvu. Svoji docentskou habilitační práci nazval: Dějiny církevního zlatnictví. Doktorát si pak Josef Cibulka nostrifikoval na univerzitě ve Vídni, kde pobýval v letech 1916–1917. Během tohoto pobytu měl tu čest sloužit u císařského dvora slavnostní rekviem za zesnulého císaře Františka Josefa I. Především tam pilně navštěvoval seminární cvičení Josefa Strzygowského a přednášky Maxe Dvořáka. Roku 1919 byl krátce spirituálem na biskupském semináři v Hradci Králové.

Vznik samostatného čsl. státu byl pro tehdy již uznávaného pedagoga a vědce výzvou k novým úkolům a cílům. V roce 1919 byl jmenován mimořádným profesorem dějin církevního umění a křesťanské archeologie na právě vzniklé bohoslovecké fakultě v Bratislavě. Od roku 1922 byl nejprve mimořádným a od roku 1926 řádným profesorem na Katolické teologické fakultě Karlovy univerzity v Praze. V letech 1923–1925 přednášel také dějiny umění na Vysoké škole architektury a pozemního stavitelství ČVUT v Praze. V letech 1927–1950 přednášel na filosofické fakultě Karlovy univerzity v Praze, kde se roku 1927 habilitoval. Roku 1934 pak vyšlo Cibulkovo monumentální dílo jím nazvané: Václavova rotunda sv. Víta.

Blízko nečekaného a dramatického konce 1. čsl. republiky, v letech 1938–1939, byl Prof. Josef Cibulka pověřen novým a velmi důležitým úkolem, totiž vedením Státní sbírky starého umění Národní galerie v Praze. Změny v Národní galerii, které Cibulka jako její nový ředitel zavedl, byly převratné, a téměř všechny obrátily dosavadní situaci

k lepšímu. Se šarmem a diplomatickým taktem dokázal během 3–4 let zařídit snad všechno, o co se jeho zahořklý předchůdce Vincenc Kramář marně pokoušel po dobu cca 2 desetiletí. Josef Cibulka rychle navázal zpřetrhané kontakty se starožitníky a soukromými sběrateli, jeho kněžský stav mu otevřel dveře do církevních sbírek. Politické poměry vrhly na umělecký trh díla, jaká by galerie za normálních okolností získala jen stěží. Cibulkova „diplomacie viržínka a koňaku“ nesla své ovoce také jinde. Až na výjimky dokázal minimalizovat zásahy německé okupační správy do chodu Národní galerie. Sbírky pod jeho vedením nejenže přežily 2. světovou válku beze ztrát, ale byly dokonce bohatě rozmnoženy.

Po 2. světové válce se Josef Cibulka vrátil na obě znovuotevřené fakulty, teologickou a filozofickou. Stal se profesorem dějin umění na filosofické fakultě Univerzity Karlovy, a také profesorem křesťanské archeologie a dějin církevního umění na Římskokatolické Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Praze. Jeho seminář křesťanské archeologie se stal doslova lůňkou uměleckých historiků specializovaných na barokní umění. Od roku 1945 byl předsedou Společnosti Československých korunovačních řádů. Tehdy se intenzivně zabýval studiem českých korunovačních klenotů. A protože se podílel na vystavení korunovačních klenotů v roce 1929, nikdo nepochyboval o tom, že je schopen posoudit jejich pravost a technický stav po německé okupaci před jejich opětovným uložením do svatovítské klenotnice v říjnu 1945. Tak se tehdy stal držitelem jednoho ze sedmi klíčů od klenotnice korunovačních klenotů v pražské katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha.

Po komunistickém převratu v únoru 1948 byl Cibulkův seminář křesťanské archeologie zrušen, řada vysokoškolských pedagogů a čerstvých absolventů putovala do muzeí a do památkových

středisek. Katolickou bohosloveckou fakultu nová komunistická státní správa v roce 1952 „vyčlenila“ z pražské Karlovy univerzity a přemístila ji z Prahy do Litoměřic (aby nebyla tolik na očích). Do Litoměřic s ní odešel také Prof. Josef Cibulka. Teprve až 2. polovina padesátých let, a zvláště pak šedesátá léta 20. století, přinesla částečné oživení poměrů v zemi. Prof. Josef Cibulka, byť s řadou omezení, mohl zase psát, cestovat a navázat zpřetrhané styky s bývalými kolegy a žáky. V roce 1958 mu Nakladatelství Čsl. akademie věd vydalo velmi ceněnou knihu: *Velkomoravský kostel v Modré u Velehradu a začátky křesťanství na Moravě*. Bylo to však oživení částečné a jenom dočasné.

Přes velké pedagogické úspěchy byla Cibulkovou hlavní činností vědecká práce v oboru starého světového a národního umění. A právě tato vědecká činnost Prof. Josefa Cibulku ve světě proslavila. Vyjmenujme alespoň některé z mnoha funkcí, které Prof. Josef Cibulka ve vědeckých institucích zastával. Roku 1921 byl zvolen předsedou Národního komitétu CIHA (Comité international d'histoire de l'art). Roku 1937 byl členem Mezinárodního komitétu CIHA, od roku 1938 jeho sekretářem, aby pak o 21 roků později, roku 1959, zastával funkci vice-prezidenta Mezinárodního komitétu CIHA. Roku 1946 předsedal Ustavujícímu shromáždění světové sekce pro archivy, knihovny a muzea při UNESCO. Tehdy se stal také členem muzejní rady ICOM - Mezinárodní rady muzeí.

Roku 1935 prezident Francouzské republiky Albert Lebrun udělil Prof. ThDr. PhDr. Josefu Cibulkovi důstojnický kříž Čestné legie za zásluhy o lidstvo.

Zajímavé z dnešního pohledu jsou vzpomínky prvního a dosud jediného českého nositele Nobelovy ceny za literaturu, básníka, spisovatele, novináře a překladatele Jaroslava Seifferta. Lidem žijícím v současné době, která je mnohde charakterizována rozhádaností, závislostí s nepřejícností, se zdá být nepochopitelné, že Rakouskem-Uherskem odchovaní intelektuálové se bez ohledu na změny politické situace téměř pravidelně scházeli v příjemném prostředí

pražských kaváren, vináren a restaurací, aby si tam vyměňovali svoje nové poznatky, myšlenky a názory, přátelili se a jeden druhému v nouzi pomáhali. Byli to lidé často naprosto odlišných, dokonce protichůdných politických názorů a orientací. A tak se stalo, že přátelský vztah k sobě našli pravicově orientovaný katolický kněz, pedagog a vědec Josef Cibulka, tehdy ještě přesvědčený levičák a komunista Jaroslav Seiffert, historik umění a profesor výtvarných umění Václav Vilém Štech, bezesporu nejvýznamnější čsl. dirigent 20. století Václav Talich, básník a politickým přesvědčením komunista Jan Drda, básník, spisovatel, překladatel a věrný komunista Vítězslav Nezval, básník a překladatel Vladimír Holan, aj. A tihle, tehdy většinou ještě mladí intelektuálové, se pravidelně scházeli a povídali si, přičemž každý respektoval každého, jakoby leninská „třídní nenávisť“ ještě neexistovala.

V kapitole nazvané „Pamětní kniha“, kterou najdete v knize: *„Všechny krásy světa“* (vydalo nakladatelství Čsl. Spisovatel, Praha 1985) Jaroslav Seiffert vzpomíná: „Oba profesori, Štech a Cibulka, byli proslulí gurmáni. Štech se vyznal ve všem, co přicházelo na stůl z kuchyní celé Evropy. Cibulka byl odborníkem nejen v jídle, ale i v tom, co se nosilo ze sklepů“. „Vyznal se dobře ve všech vínech, která rodí náš světadíl. Ve svém sklepě ve Valentínské ulici v Praze měl malou sbírku, ze které pro vzácné hosty vybíral po celou válku. A nikdy nezapomínal na kuchyni. Když cestoval autem po Francii, dal zastavit v malé neznámé provenzálské vesnici u malé hospůdky. Měli tam jedinečná bílá jelítka a k nim víno z vlastní viničky, které se vyrovnalo chablis. O těchto vzácných vlastnostech páně profesorových mohli se přesvědčit ti, kteří mivali to štěstí a byli někdy pozváni k němu na oběd. Ještě dnes cítím vůni jídel při obědech, kterých jsem se mohl účastnit. Žel, už dávno vyhasl oheň u pana profesora v kuchyni. Slečna Marie, hospodyně a kuchařka, plačíc opouštěla studenou plotnu. Byla u něho 30 let, ačkoliv už 3. den služby poznala, že udělala chybu. Pan profesor Cibulka byl totiž náramný pedant. Slečna však uměla vařit přímo zázračně. Vařila vonící básně.“

A autor knihy Jaroslav Seiffert pak pokračuje: „Josef Cibulka, profesor křesťanské archeologie a dějin církevního umění na Karlově univerzitě, bývalý zpěvák v Sixtinské kapli, kanovník kostela Všech svatých na Pražském hradě, vědec, autor mnoha významných vědeckých prací, historik, který posunul začátky moravských, a proto také i českých a slezských dějin o 100 let do minulosti, nebyl věru žádný morous. Ba naopak! Uměl se ze srdce smát a měl rád všelijaké legrácky a šprýmy“. „Po jedné z mých návštěv ve Valentýnské ulici, když jsem se již v předstíni pana profesora oblékal, zpozoroval jsem, že mi nějak nápadně ztěžkla moje aktovka. Napadlo mne, že jde o malý žert, a nechtěl jsem panu profesorovi pokazit jeho radost. Žert se opravdu vydařil. Vsunul mi potají do aktovky láhev nádherného clos-vougeot, které jsme při obědě pili a které jsem si náramně pochvaloval. A když už je nutno říci, co bylo podáváno k tomu vínu, tak to prozradím. Měli jsme smíci hřbet s brusinkovými košíčky. Toto burgundské měl pan profesor obzvláště rád.“ „Kam se jen poděly ty bezstarostné smavé dny, kdy na podobné žerty a šibalství byl čas a pohoda?“

„Profesori V. V. Štech a Josef Cibulka rádi provázeli své žáky na jejich studijních cestách. První z nich po Itálii, druhý po Francii a západní Evropě. Historik umění Jan Tomeš, Cibulkův žák, byl jedenkrát s Cibulkou na starém vinařském zámku Clos de Vougeot, a to dokonce ve chvíli, když byl pan profesor pasován na rytíře. Obřad byl ve starém vinném zámeckém sklepě pocházejícím ze 12. století. Byl mu odevzdán titul chevalier du taste-vin. Pasován na rytíře byl místo tradičním mečem starým révo-vým kořenem a jako symbol si odnášel stříbrnou misku, ze které se ochutnávalo víno. Při této příležitosti pronesl brilantní řeč o historii naší země a o jejím poměru k Francii.“ „Cibulku jsem měl rád a uctíval jsem ho“, píše ve výše zmíněné knize Jaroslav Seiffert. „Úsměv slušel Cibulkově tváři!“

S využitím internetu a knihy Jaroslava Seifferta: Všechny krásy světa připravil Jiří Kachlík, Česká republika

Pamětnice gulagu vzpomíná

Jen pár dní po konci druhé světové války se ocitla věra Sosnarová z Brna ve vlaku. Nedobrovolně s nejasným cílem cesty. Mířila na Sibiř, kde se sestrou i matkou v gulagu přetrpěla téměř 20 let nelidského zacházení i dřiny.

Podle životního příběhu Věry Sosnarové vznikla kniha *Krvavé jahody*. Po návratu do Československa v roce 1964 byla za komunismu vázána mlčenlivostí pod hrozbou dalšího „výletu“.

Svůj životní příběh teď předává mladším. „Nikdy nezapomenu. Lidé by takové věci měli vědět, pořád se mluví o židovské genocidě a na sovětské koncentráky jako by se zapomnělo.“ řekla Sosnarová.

Osudným se stal Věře Sosnarové původ její matky. Libuše Šimová-Mjelkinová se v první světové válce zamilovala do československého legionáře a z bolševického Ruska s ním odešla. „Matka byla vojenská zdravotní sestra, s otcem se poznali během první světové války a vzali se ještě na cestě na palubě lodi,“ vysvětlila.

Ač se její matka provdala, československé občanství nezískala, a když Rudá armáda v roce 1945 dorazila do Brna, podle sovětských úřadů byla uprchlým sovětským občanem. „Přišli si pro nás přímo domů do dělnické kolonie ve Slatině, kde jsme bydleli. Mně bylo čtrnáct, mladší Nadě bylo tehdy jen devět let,“ popsala Sosnarová.

Násilí i strach z neznáma

Z cesty přes Maďarsko, Moldávii, Bělorusko a Moskvu až na Sibiř si pamatuje hlavně četné zastávky kvůli chybějícím kolejím a strach z neznáma. „Pořád jsme nevěděli, co bude. Jeli jsme s dalšími rodinami i válečnými zajatci celé léto. Do cíle jsme dojeli někdy na začátku září a už tam byl všude po kotníky sněh,“ líčila Sosnarová.

Věru i její matku už v transportu strážní znásilnili, při vypravování se neubrání slzám: „Ten, co mne držel, měl na obou rukou od zápěstí až po lokty zapnuté řemínky náramkových hodinek, zatímco druhý mi stahoval kalhotky. Když jsem chtěla křičet, nacpal mi do pusy budík, co měl na krku.“

Tím však hrůzné zážitky teprve začaly, své „potřeby“ uspokojovali Sověti i v pracovním táboře.

„Bachaři byli věčně namol, živili se ‚tekutým chlebem‘, samohonkou, co pálili domorodci. Co teklo, to vypili, a pak řádili...“ Na chvíli se odmlčela. „Nehleděli vůbec na to, jestli je vám dvanáct nebo čtrnáct, honili nás po baráku, povalili na zem, třeba i tři za sebou se na mně vystřídali,“ popsala sexuální násilí, které se společně s až čtrnáctihodinovou těžkou prací stalo součástí každého jejího dne.

Vodka se běžně používala i na „klystýrové“ interrupce. „Chodilo se na to do speciální budovy ke dvěma polským doktorům, propláchli vás a poslali na práci do lesa. Vypadávaly z vás kusy, krev a tak špatně vám bylo, že byste nejradši mlátili hlavou do stromu.“

Nemocní v plamenech

O matku sestry přišly brzy, nesnesla útlak a ubližování, jednou v noci chtěla zabít sebe i je sekerou. „Zastřelili ji po tom, co nás ohrožovala sekerou. Nikdy nezapomenu, jak jsem ji viděla za barákem přimrzlou v kaluži krve. Zahrabaly jsme ji se sestrou jen tak do sněhu, země byla zmrzlá a nešlo to.“

Časté byly také takzvané sortirovky, tedy třídění lidí podle zdravotního stavu či spíše schopnosti pracovat. „Hlídači nahnali nemocné do baráků, ty polili naftou a zapálili. Nedokážete si představit, jaké to je, když slyšíte, jak ti lidé křičí, a nemůžete jim pomoci. Jen čekáte, kdy vás to taky potká.“ Vězně v gulagu trávili také vodkou s arzenem.

Věra Sosnarová, hrdinka z knihy *Krvavé jahody*, která vznikla na základě jejích vzpomínek, je častým hostem besed v knihovnách a na školách. „Sestřička mi už umřela, ale říkala, že já jsem starší a měla bych to všechno vyprávět.“

Během necelých dvou hodin v Knihovně Jiřího Mahena popsala téměř celý svůj život. Apelovala na mladé, aby si vážili toho, co mají, hlavně přístupu ke vzdělání a svých rodičů, kteří jim dávají lásku a péči.

Vzpomněla i diskriminaci chudých dětí z dělnické kolonie ve škole, která se s porovnáním s jejím dalším zážitkem zdá úsměvná. „Sibiř je bohatá země, je tam všechno, uhlí, nafta, zlato, platina, azbest, ale je to země nasáklá lidskou krví,“ uzavřela Sosnarová.

Silnější než učebnice

Ve vyprávění Věry Sosnarové historie doslova ožívá. „Od přednášky, kterou měla u nás ve škole, není dne, kdy bych si na ni nevzpomněla,“ svěřila se Barbora Benešová z Jiřčovic.

„Jsem ráda, že je ještě možné se s takovými lidmi, kteří tolik zažili, setkat a zeptat se jich vlastně na cokoliv. Považuji za důležité umět si představit, co lidé v dané době prožívali a jak se cítili, s čtením textu v učebnici se to nedá srovnat,“ vysvětlila studentka třetího ročníku gymnázia, proč na přednášku přišla už podruhé.

Svědectví týkající se neblahé etapy historie jí pomohlo lépe si představit dějepisné souvislosti. Příběh ji oslovil natolik, že téměř každý den se o dojmech baví se svými vrstevníky a chce ho šířit dál.

Podobný scénář přivedl na setkání s přeživší z gulagu i osmnáctiletou Leu Mantlovou. „Nejhorší pro mě byla část, kdy popisovala, jak nad ní stála její vlastní matka se sekerou a chtěla ji zabít. Možná dcerám chtěla ze zoufalství ulehčit, ale běhal mi z toho mráz po zádech, když jsem si sebe představila v její situaci,“ popsala mladá žena z Brna.

Podle Jana Dvořáka z Ústavu pro studium totalitních režimů prošlo tábory, bylo popraveno či vysídleno 25 tisíc československých občanů, jde však pouze o hrubý odhad. Zhruba polovina sovětské represe nepřežila.

Věra Sosnarová se narodila se 5. května 1931 v Brně. V květnu 1945 byla odvečena ve věku 14 let na Sibiř společně s matkou a devítiletou sestrou Naděou. 20 let strávila v gulagu, 14 hodin denně pracovala v nelidských podmínkách v lesních táborech i dolech. Propuštěna byla v roce 1964. Při odjezdu ze Sovětského svazu i při příjezdu do vlasti musela podepsat mlčenlivost. Dodržovala ji 30 let. Neúspěšně žádala český stát o odškodnění. Na základě jejího vyprávění vyšla kniha *Krvavé jahody*.

*Podle článku Zlaty Bauerové:
Bachaři byli věčně namol
a naháněli nás po baráku, ...*

<http://brno.idnes.cz>
21. března 2017

Witold Pilecki: A Catholic Hero

A few things get to me more than injustice. When I hear of people who selflessly sacrificed their lives to fight injustice, I feel the need to give them the credit they deserve, shed light to

their story, honor them with pure gratitude and keep their memory alive. Remembering the plights of these heroes is also desperately needed so that the reasons for their sacrifices are understood.

"Those who don't know history are doomed to repeat it."- Edmund Burke

There are countless heroes throughout history, some known and some not. The accounts of a man named Witold Pilecki were, until the fall of the communist regime in Poland, kept secret in what was and is the communist way of propaganda manipulation. Witold Pilecki (May 13, 1901 to May 25, 1948) was born in Olonets, Karelia in the Russian Empire. His grandfather, Józef Pilecki was a member of the Polish landed gentry and a Polish nationalist. He supported the secessionist January Uprising of 1863-1864. After being overcome by Russian forces, Józef Pilecki, along with other Polish nobles who supported the rebellion, had his properties confiscated by the Russian government, which many expats of former communist block countries understand having shared similar fate. Witold's father, Julian Pilecki, settled in the town of Olonets where he married Ludwika Osiecimska. Witold Pilecki was the fourth of five children. Later the family moved to Wilno; however, during WWI, Wilno was occupied by the German Army forcing the Pilecki family to flee to the Russian city of Oryol. Here, Pilecki attended gymnasium and founded a local chapter of the ZHP group, a scouting organization which included Sokol. Sokol was also popular in many other Slavic lands. In 1918, following the outbreak of the Russian Revolution and the defeat of the Central Powers in World War I, Pilecki returned to Wilno (now part of the newly independent Polish Second Republic) and joined the ZHP Scout section. Pilecki was a devout Christian and Nationalist and the ethics of scouting went hand-in-hand with his belief system.

Born in a time of much unrest including two World Wars, Pilecki was a cavalryman and intelligence officer. He was Rittmeister (riding master) with the Polish Army during the Polish-Soviet War (1919-1921), the Second Polish Republic and World War II. He co-founded the Secret Polish Army, a resistance group in German occupied Poland. It is during this time that Pilecki devised a plan that few of us could imagine, much less execute. Witold Pilecki, as part of the Polish underground, volunteered to be captured and sent to Auschwitz.

Not much was known to the outside world about the deadliest of all concentration camps in 1940 when Pilecki had himself captured to serve and report truthfully about the inner workings of Auschwitz which many had thought to be a "mere" prison-of-war camp. Pilecki was given a false identity card in the name of Tomasz Serafiński and on September 19th 1940, he deliberately went out during a Warsaw street roundup so that he could be captured by the Germans. His plan worked and Witold Pilecki became Tomasz Serafiński who became prisoner 4859.

When arriving at Auschwitz, Pilecki successfully organized the underground Union of Military Organizations (ZOW). His goal was to beef up inmate morale, provide news from the outside and to create networks of intelligence. ZOW provided the Polish underground with invaluable information about the camp. From October 1940, ZOW sent reports to Warsaw and in March 1941, Pilecki's reports were being forwarded via the Polish resistance to the British government in London. In 1942, Pilecki's resistance movement was also broadcasting details on the number of arrivals and deaths in the camp and the inmates' conditions using a radio transmitter that was built by camp inmates. The secret radio station, built over seven months using smuggled parts, broadcast until late 1942. Pilecki hoped that the outside would thwart new arrivals by inflicting train detachments and that the intelligence network would then take over the camp in the event of a relief attack by the Home Army. He also wished for arms drops or airborne landings but to his dismay, this did not happen. The leaders on the outside deemed it impossible. Meanwhile, the SS, savvy to the inner workings ZOW began executing its members. Pilecki knew he had to escape not only for his own survival but to try to personally convince the Home Army that a rescue attempt was viable. On the eve of the

26th of April 1943, as Pilecki worked night shift at a bakery outside the fence, he and two others took down a guard, cut the phone line and escaped. They had obtained documents stolen from the Germans and took them with. Unfortunately, after connecting with the Home Army, it was indeed realized that without Allied help, an attack on the prison camp would fail.

Pilecki later fought in the Warsaw Uprising (1944) and was subsequently captured by the Wehrmacht. He was sent to a prisoner-of-war camp in Silesia and then to Bavaria where he was ultimately liberated by U.S. troops on April 28, 1945 Świerczek, Lidia. *Pilecki's Life*. Institute of National Remembrance 2017.

Nazi Germany was defeated in May 1945 and Pilecki was sent to Great Britain to work as an officer for the Polish Armed Forces. Later, in July of that same year he was stationed in Ancona, Italy. There he began detailing in writing his experiences in Auschwitz. It is thought that he did this as he knew that his time was dwindling and the truth must be documented. Towards the end of 1945, Pilecki was ordered to return to Poland and report on condition in Poland under Soviet occupation.

In 1946 Pilecki's webwork had connected with Poland's anti-Soviet Partisans. An underground courier system linked Warsaw to the headquarters of the Polish II Corps in Italy. During this time, Pilecki again lived under assumed names. However, in July of the same year, he was informed that his identity was compromised. He was ordered to leave the country. He refused, continuing his work by compiling proof of Soviet atrocities.

May 8 1947, Pilecki was arrested on a series of charges including use of forged documents. March 3, 1948 a show trial took place and resulted in Pilecki being sentenced to death. On the 25th of May, 1948 Pilecki was executed in Mokotow Prison. His last words were those of a true Christian...

"I've been trying to live my life so that in the hour of my death I would rather feel joy, than fear."

The world needs justice to function harmoniously. Without it, chaos insues and equilibrium is destroyed. It is of dire importance that the plights of people like Witold Pilecki are never forgotten, that the reasons behind their sacrifices are understood and that the stability that they dedicated much of their lives preserving is held up by new generations.

Ties to Family Influence Faith in Young People

Last week, I noted that Pope Francis has now announced a theme for the next synod of bishops. That gathering of selected bishops from all over the world and the Church regularly meets every three years to discuss and advise the Holy Father on a topic of his choosing. For the next synod, Pope Francis has chosen the theme, "Young People, the Faith and Vocational Discernment."

That topic is a clear acknowledgement of one of the profound challenges of our time. Many young people have difficulty integrating their Catholic faith into daily life.

As observed in this column last week, a recent study by Notre Dame University highlighted several practical challenges that surround young people in our culture.

One is the emphasis on pluralism. That reduces the understanding of truth as not being shared by all but as different to each person. In that context, young people (and older folks too, to be honest) become reticent about embracing and witnessing to the truth.

Acknowledging that each of us is made in God's image and likeness, that we will be judged before Christ on whether eternity is in heaven or hell, that Jesus is the savior of the world are all universal truths that associate us with our faith.

To fall away from the faith and its practice damages our link to the truth, and to the path to eternal life.

Pope Francis, however, has been very far-sighted in his choice of the theme for

the next synod. A discussion of the faith and the discernment of vocation, of the personal calling in life given by God, as it related to young people is a logical next step following the recent synod that discussed the family and its needs and strengths.

The Notre Dame study that highlighted the challenges to the faith of young people also highlighted the vital role of the family in helping young people to keep their faith and find their place in the Church and life. That study underscored several points.

First, the greater the "emotional closeness" between Catholic parents and their teenage children, the greater the chance that young people will keep to and practice their faith into their 20s. This finding also reveals that this is especially true when young people maintain an emotional closeness to their fathers.

That finding, in a very few words, highlights the importance of commitment in marriage and in family.

The marriage commitment is not just the ring ceremony at the wedding and the exchange of promises. It is the lived commitment that each spouse fully gives of self to the other. And that commitment extends in family as the parents, for years, sacrifice their own interests to be with their children.

The ties of love, of emotion and of faith come together to keep spouses and children one in their faith even as the children grow older.

The study also finds, building from those emotional ties, that when the pa-

rents of young people regularly attend Mass and talk to their children about faith, those young people are likely to remain Catholic.

As the study notes, "The difference between having nominal and actively practicing parents is a significant one in the lives of Catholic versus former Catholic emerging adults."

In the family, we should not overlook any of the small gestures that convey the faith.

We might express our fidelity to the Cubs or Bears with anything from coffee cups to refrigerator stickers. But do we have a crucifix present and honored? Is there a statue of the Blessed Mother in our garden outside as a witness of faith to ourselves, our children and our neighbors?

We bishops and priests know that the institutional Church can and must do better in approaching youth and conveying the faith. Still, an essential contribution to the faith of our youth is made at home.

The strength of marriages and of adult faith has a real effect on young people in the family. The challenges to the family in our modern world are part of the challenge to faith. Here too we need a searching of souls and a renewal so that as adults and as parents, we are doing all that we can for the next generation of Catholics.

*By Bishop David J. Malloy
The Observer, July 21, 2017*

Pověst o Černé paní kněžně od Těšína

V pověstech slezského lidu na Těšinsku žije dobrotivá paní, kterou nazývali Černou paní kněžnou. Všechny pověsti mají reálný základ a tak i v tomto případě se jedná o osobu skutečnou, totiž o manželku těšínského knížete Václava. Žila v 16. století, jmenovala se Kateřina Zdeňka (Sydonie). Přizvisko Černá paní kněžna dostala od prostého lidu proto, že se po smrti svého manžela dlouho oblékala do dlouhých černých šatů, a také proto, že měla černé oči. Několik roků po smrti svého prvního manžela Václava se provdala podruhé, a to za uherského hraběte Forgáče, pána na Trenčíně. S Těšinskem se však nerozloučila nadobro. Od roku 1579 totiž na Těšíně panoval její syn Adam Václav. Ráda v těch časech pobývala na svém loveckém zámku stojícím u vsi dnes zvané Dolní Marklovice. Tato ves se nachází asi 5 km severně od města Karviná.

A právě v Dolních Marklovicích u lesa žil prostý muž, který kromě jednoduché chalupy vlastnil také kus pole. To pole dávalo skrovné živobytí jemu a jeho hodné paní manželce. Jednou na jaře, když bylo osení už pěkně vzrostlé, našel tento člověk svoje pole rozryté a podupané, obilí na něm bylo zcela zničené. Ze zkušenosti věděl, kdo byl tím škůdcem, byla to zvěř žijící v panských lesích. Slzy lítosti, a také zlosti vstoupily tomu člověku do očí při pohledu na zpustošenou úrodu. Rozhodl se, že si na toho škůdce v noci počítá. Věděl, že poté, co se večer začne stmívat, černá zvěř vyjde z lesa na pole, aby se tam během noci krmila. A tak jednoho večera vzal doma ukrytou pušku a náboje, a schoval se do hustého křoví na okraji lesa.

Netrvalo dlouho a z lesa vyšlo velké divoké prase - kanec a namířilo si to rovnou na chudásovo pole. Ten na nic nečekal, přiložil pušku k lici, zamířil a stisknul kohoutek. Rána zahřměla, kanec slabě kvíknul a svalil se na zem. Střelec vyskočil a hnál se ke zvěři. Přesvědčil se, že rána byla dobrá, kanec byl mrtvý. Bylo ho však třeba rychle někam odklidit. Kam s ním? Ale než si to mohl řádně rozmyslet, vyběhli z lesa dva hajní, kteří ten den byli nablízku. Chytili toho člověka, vzali mu pušku, svázali mu ruce a hnali ho na nedaleký lovecký zámek. „Uvidíš, ty chlape

bídna,“ křičel hajný, „jak se trestá ten, kdo střílí po panské zvěři! S pytláky se okolky nedělají!“ Za pytláčení byl tehdy trest smrti. Muž se bránil, že on se jenom mstil za velkou škodu, kterou mu panská zvěř způsobila na jeho poli. Nic mu to nepomohlo, ani poslouchat ho nechtěli. Zavřeli ho do zámekého vězení a řekli mu, že soud s ním bude krátký, že bude viset.

Někdo z lidí, kteří viděli, jak toho ubožáka vedou k zámku, běžel to povědět jeho ženě. Ta málem omdlela lekutím. Ale potom se vzpamatovala a rozhodla se, že příštího dne brzy ráno půjde za muže prosit. Dalšího dne pak časně ráno běžela na nedaleký zámek. V bráně ji zadrželi, nechtěli ji dál pustit když říkala, že chce mluvit s paní kněžnou. Naštěstí byla paní kněžna na nádvoří, chystala se někam odjet. Zavolala na stráž a zeptala se jich, co se děje, a když se dověděla, že s ní chce mluvit místní prostá žena, přikázala, aby k ní neznámou ženu přivedli. Ubohá žena padla před paní kněžnou na kolena a s pláčem prosila za život svého muže. Kněžna ještě o ničem nevěděla. Vypjala se tedy svých lidí, co se stalo, a přikázala přivést toho člověka z vězení.

„Proč jsi to zvíře zastřelil?“ zeptala se kněžna. A tu ji vypověděl ten člověk všechno, jak mu zvěř po mnoho roků ničila pole, které by mělo poskytovat obživu jemu a jeho manželce. Potom se paní kněžna obrátila ke svým lidem a zeptala se jich, jakou že má cenu divoký kanec. Řekli jí, že přibližně 3 zlaté tolarý. „A jak byste odhadli škodu, kterou černá zvěř způsobila tomuto člověku?“ ptala se kněžna dále. Chtěli vědět, jaké má pole rozměry a čím bylo oseto. Když jim to muž pověděl spočetali, že mu panská lesní zvěř na jeho poli způsobila škodu každý rok na 1 000 zlatých tolarů. „Tedy poručím a nařizuji“, řekla paní kněžna, „aby byla obviněnému muži bez prodlení uhrazena škoda za minulých 10 let.“ Pak se obrátila na provinilce a přísně řekla: „Tobě trest smrti promíjím, protože jsi bránil svůj majetek. Ale trestu přece neujdeš! Zaplatíš 3 zlaté tolarý za zastřeleného kance!“

Snadno bylo tomu člověku zaplatit takovou pokutu když dostal 10 000 tisíc zlatých jako náhradu za jemu vzniklé škody. On i jeho žena nepřestávali děkovat paní

kněžně a velebili její moudrost, schovitavost a dobrotu.

Černá paní kněžna zůstala až do smrti dobrou matkou svého lidu. A když se s tímto světem rozloučila, oplakávali ji upřímně všichni její poddaní. Ve své závěti ustanovila kněžna pro sebe zvláštní druh pohřbu. Rakev s jejím tělem byla podle závěti naložena na prostý selský vůz, do něhož byly zapřaženy dva páry volů. Ti byli i z vozem vyvedeni před zámekovou bránu, a potom jim byla ponechána volnost, kam chtějí s drahocenným nákladem pokračovat. Tam, kde se po delší době zastavili, byl vykopán hrob a do něho byla, se všemi počtami pod vedením katolického kněze, uložena rakev s tělem zesulé. Tak bylo naplněno poslední přání Černé paní kněžny od Těšína.

Nad hrobem Černé paní kněžny, který bylo možné navštívit na těrlickém návrší zvaném Kostelec (asi 7 km severozápadním směrem od Českého Těšína) byl záhy vystavěn nejprve dřevěný, později zděný barokní kostel zasvěcený sv. Vavřinci. K němu se každoročně, vždy v neděli, která následovala po svátku sv. Vavřince (10. srpna), konala církevní pout'. Ta byla a je dosud dokladem zbožnosti místního lidu, a také přehledkou lidových krojů, písní, tanců a obyčejů. V prodejních stáncích nabízené zboží bylo ukázkou zručnosti a dovednosti místních řemeslníků.

Poblíž kostela zasvěceného sv. Vavřinci byla poměrně brzy založena osada, která dostala také jméno Kostelec. Říká se, že v místním kostele za oltářem se nad původním hrobem čas od času zjevuje Černá paní kněžna. Také v dnes už zcela zaniklém (za časů komunismu zcela zničeném, a proto v 90. letech 20. století rozebraném a se zemí srovnaném) marklovickém zámku prý lidé často vídali Černou paní kněžnu. Procházela chodbami a zámekými místnostmi. Vždy prý měla na sobě dlouhé černé šaty a u pasu svazek velkých, hodně starých klíčů...

Podle knihy Adolfa Weniga:

*Moravskoslezské pohádky a pověsti
připravil Jiří Kachlík, Česká republika*

**Foto na zadní straně: Dolní Těrlicko,
kostel sv. Vavřince v Kostelci**

